

LOVEC

glasilo Lovske zveze Slovenije

Za razširitev slovenskega lovskega muzeja v Bistri

nujno potrebujemo navedene nagačene živali:

kuno zlatico, kuno belico, malo podlasico, hermelina, dihurja, vidro, pižmovko, belo štokljo, sivo čapljo, več polhov, svizca, belko, kotorno, planinskega zajca in gozdnega jereba (samca in samico).

Lovske organizacije in posamezne lovce, ki imajo navedene živali nagačene, prosimo, da jih odstopijo slovenskemu lovskemu muzeju.

LOVSKA ZVEZA SLOVENIJE
Komisija za lovski muzej

ZLATOROGOVA

**ZLATOROGOVA
KNJIŽNICA**

Na zalogi sta še knjigi:

Anton Simonič Srnjad

Knjiga ima veliko znanstveno vrednost, hkrati pa je razumljiva vsakemu lovcu. Knjiga ima 606 strani — 196 slik, nekaj tudi barvnih.

Cena 150 din

Blaž Krže

Ocenjevanje muflonov in divjih prašičev v naravi

Poseben pomen knjige je, da usposablja lovce za pravilno ocenjevanje muflonov in divjih prašičev v naravi ter za lov nanje.

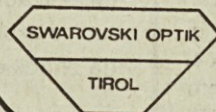
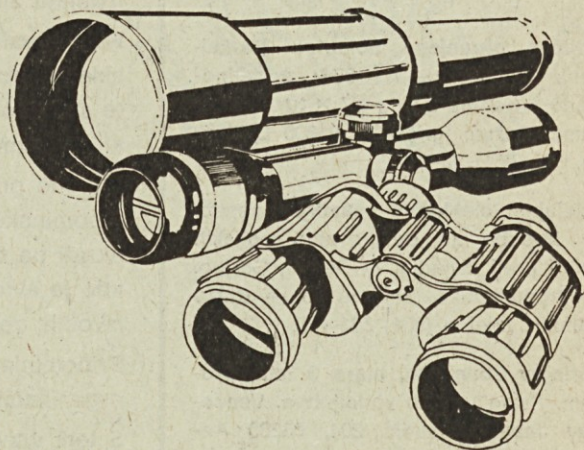
Knjiga ima 197 strani ter 161 risb.

Cena 90 din

Knjigi dobite v vseh poslovalnicah podjetja LOVEC. Prav tako tudi v pisarni Lovske zveze Slovenije, kjer ju lahko tudi naročite in vam ju pošljemo po povzetju.

Lovska zveza Slovenije
Župančičeva 9 — p. p. 505
61001 Ljubljana

Precizni lovski pripomočki »HABICHT«

**Izdelke tirolske tovarne optičnih instrumentov
SWAROVSKI, vse s Habicht optiko:**

- modernizirane dvoglede 7 × 42 MDV in 10 × 40 MDW;
(MDV = naravnane vsake priložne leče posebej)
- odlične dvoglede, tudi z gumijasto oblogo in z nastavitvijo ostrine za vsako oko posebej, 7 × 42 MDV GA in 10 × 40 MDV GA;
- najkvalitetnejše monokularne daljnoglede (spektive) z gumijasto oblogo, 30 × 75;
- strelne daljnoglede, jeklene in iz lahke kovine od 4 × 32 do 6 × 42;
- najnovejše daljnoglede NOVA;
- municijo Hirtenberg;
- puške Steyr-Mannlicher

IMA STALNO NA ZALOGI GENERALNI ZASTOPNIK
ZA JUGOSLAVIJO TOVARN SWAROVSKI,
HIRTENBERG IN STEYR

**Hans
Fanzoj**
puškarna

Borovlje — Ferlach
Griesgasse 1
Avstrija

MALI OGLASI

Mreže za vrtno in druge ograje — z višino po želji kupca — iz garantirano nerjaveče žice izdeluje: ing. Lojze Kocmur, Podgorje 29, 63230 Šentjur pri Celju.

Odlično ohranjeno bokarico Merkel-Suhl, kal. 16/70 — 7 × 57 R, z daljnogledom Kahles 2 1/3 — 7 × 31 — prodamo. Sežun, Igriška 2, 61000 Ljubljana, tel. (061) 22-838.

Izdelujem električne »pastirje« posebne izvedbe za obvarovanje poljskih kultur pred divjadjo. — Roman Gorjup, elektromehanika, Šmarca 85 — 61240 Kamnik, telefon (061) 831-105.

Špringer španjelko, staro 3 leta, prodam. Pšica je zelo vodoljubna. Venčeslav Japelj, Hrvatini 204, 66280 Ankaran.

Nov predelan karabin, kal. 7 × 64, z montiranim daljnogledom Weaver K4. Cena za vse skupaj 6500 din. — Boro Ličina, Bratov Učakar 42, 61000 Ljubljana.

Brak-jazbečarki, stari po 3 mesece, jelenje rdeče barve, odličnih staršev, prodam. — Anton Žyžek, Jakičevo 1, 61315 Velike Lašče.

Kratkodiakega istrskega goniča, starega devet mesecev, prodam. — Franc Jakše, Orehovica 25, 68310 Šentjernej.

Pesnice iz prirode, 1. in 2. del, avtor knjižic Vladimir Kapus, kupim. Ponudbe pošljite Uredništvu LOVEC.

Prodaj ali zamenjam kdl. istrijanko za ostrega jamarja. Pšica je stara 4 leta, z opravljeno preizkušnjo in s telesno oceno prav dobro. — Albert Ogris, Zg. Legen 45, 62380 Slovenj Gradec.

Prodaj leglo hannovskih barvarjev (psički in psiček), stare po 3 mesece, odličnih staršev. — Stanko Kastelic, Podtabor n. h., 61290 Grosuplje, telefon Ljubljana (061) 313-724.

Kvalitetno boroveljsko bokarico, kal. 7 × 65 R — 16/70, s strelnim daljnogledom Kahles SUPER-4, prodam. Otoničar, Preska 26, 61215 Medvode.

Skoraj nov lovski karabin, 8 × 57 IS, z naboji ter daljnogled VEGA, 4 × 32, s potisno montažo za češko bokarico — prodam. Zdravko Furlan, Podraga 8, 65272 Podnanos.

Vsem lovskim in kinološkim organizacijam!

Lovske družine, zveze lovskih družin in druge lovske organizacije ter kinološka društva ob svojih praznovanjih (obletnice ipd.) izdajajo zlasti v zadnjem času **ZNAČKE**.

Na ta hvalevreden kulturni pojav smo postali pozorni in smo ga sklenili proučiti v celoti. Tone Svetina ima namen narediti pregled te dejavnosti in napisati esej »Mala grafika in plastika v lovstvu«, ki ga bomo skupaj s fotografijami značk objavili v Lovcu.

Vljudno prosimo vse orgnizacije, ki so v času svojega obstoja izdale (spominske) značke, da nam do 31. maja t. l. pošljejo po en primerek, hkrati pa tudi podatke: kdo je izdajatelj oziroma založnik značke, kdo je avtor likovne upodobitve, kdo je značko izdelal, v koliko izvodih, za kakšno priložnost in kdaj.

Pripominjamo, da bi bila škoda, če ta ali ona značka oziroma organizacija — založnik ne bi bila v omenjenem sestavku registrirana. S tem v zvezi tudi priporočamo, da naj bi lovske in kinološke organizacije, ki izdajajo značke, določeno količino le-teh vedno dale tudi v prodajo podjetju LOVEC v Ljubljani. S tem bi omogočile, da značke nabavijo tudi tisti naši člani, ki zbirajo značke s to motiviko.

Uredništvo LOVEC
Župančičeva 9 — p. p. 505
61001 Ljubljana

Zveza lovskih družin Celje

bo v okviru praznovanja 70-letnice slovenske lovske organizacije proslavila tudi 30-letnico obstoja Lovske zveze Celje — s prireditvami:

Kinološki dan (telesno ocenjevanje lovskih psov vseh pasem, preizkušnja jamarjev v rovu na lisico in jazbeca, predvajanje lovskih in kinoloških filmov), sobota, 14. maj 1977, pričetek ob 8. uri, pri lovskem domu Rinka pri Žalcu.

Streliško tekmovanje družinskih ekip v kombiniranem streljanju na umetne golobe, v tarčo »srnjak« in na »bežečega merjasca«, sobota, 15. maj 1977, na strelišču LD Rečica pri Laškem — na Šmohorju.

Slovesna seja skupščine ZLD Celje v veliki dvorani Narodnega doma v Celju, sobota, 21. maj 1977.

Lovec

glasilo Lovske zveze Slovenije,
revija za lovstvo
letnik LX. — št. 2
maj—veliki traven 1977

Lovca izdaja Lovska zveza Slovenije.
Tiska ga Tiskarna »Jože Moškrič«
v Ljubljani

Izdajateljski svet:

Tone Svetina, predsednik,
Franjo Bulc, Janez Črnač,
Janez Gregori, Gregor Kersnik,
Franjo Korbar, Franc Poredoš,
Anton Simonič, Peter Soklič,
Marijan Šebenik.

Uredniški odbor:

Tone Svetina, glavni urednik,
France Cvenkel, urednik in
odgovorni urednik,
Anton Simonič, Stane Valentinčič.
Pomočnik urednika: Janko Perat.

LOVEC izide praviloma vsak mesec.
Prva številka letnika izide
v začetku lovskega leta, v aprilu.

Po mnenju Republiškega sekretariata
za prosveto in kulturo SRS, št. 421-2/72
oproščeno prometnega davka.
Ta številka je izšla v 18 800 izvodih.
Letni prispevek zvez lovskih družin
Lovski zvezi Slovenije, v katerem
je vračunana tudi naročnina
za glasilo Lovec, je po članu 185 din.
Za druge naročnike je letna naročnina
160 din, za inozemstvo 250 din.
Posamezna številka 14 din.
Naročnino je treba plačati vnaprej
na žiro račun Lovske zveze Slovenije.
Odpovedi med letom ne upoštevamo.

Vse gradivo za objavo
pošiljajte Uredništvu Lovca,
Župančičeva 9 — p.p. 505,
61001 Ljubljana. Telefon (061) 21-245
in 21-819. Nenaročenih rokopisov
in slik ne vračamo.

Cene malim oglašom:

do 15 besed 40 din, od 15 do 25 besed
60 din, od 25 do 30 besed 80 din
Za člane lovske organizacije
Za vsako nadaljnjo besedo 5 din.
v SR Sloveniji velja polovična cena.
Za oglašanje obrtnih in drugih storitev
ali uslug v malih oglasih velja
dvojna cena. Male oglase je treba
plačati vnaprej na žiro račun
Lovske zveze Slovenije:
50101-678-47158.

IZ VSEBINE:

Stane Dolanc	35	Človek, ki je zaznamoval epoho
	36	Čestitka tovarišu Titu za 85-letnico
J. P.	39	Letni programi LZS in prve naloge, ki jih nalaga novi zakon
Veljko Varičak	42	Jugoslovanski samoupravni sporazum o lovskem turizmu
Janez Šekoranja	44	O lovske streliščih in izvedbi tekmovanj
Alfonz Mazlu	46	Na ruševca
Tone Svetina	49	Triglavski paradiž — I. nadaljevanje
Po lovskem svetu:	51	Administrativni svet CIC v Parizu — J. P.
	52	Mednarodna lovska razstava v Čeških Budejovicah — R. Erhatic
Lovski oprtnik:	54	Visoke preže in novi lovski zakon — A. Dragar
	54	Plen, uplenitelj, upleniti — A. Mazlu
Mladi pišejo:	55	
Jubilanti:	56	
Vprašanja — odgovori:	56	Kako je vprašanje dvojnega članstva urejeno v SR Hrvatski? — V. V.
Lovska organizacija:	57	Lovska zveza Slovenije jih je odlikovala
	59	Proslava Lovske družine Bled — ing. J. Petkoš
	60	Klub Prijatelj lov iz Celovca se iskreno zahvaljuje — M. Kelih
V spomin:	61	
	63	Cenik za lov inozemskih lovske gostov v loviščih lov. družin SR Slovenije

Številka ima prilogo obvestil, objav in oglasov na 4 straneh tanjšega papirja

Fotografije na 2. strani ovitka
(33. stran revije):

1. France Cvenkel: Maj

2. Jože Markizeti: Mlajši srnjaki imajo
v maju še kosmato rogovje
3. Rajko Marenčič: Ruševka — ena
izmed izvoljenk krivorepega viteza

4. Janez Črnač: Portret starega
kozoroga

5. Lazslo Studinka: Fazan dvori fazanki

Človek, ki je zaznamoval epoho

Stane Dolanc

Znano je, da človeškemu napredku krčijo pot družbena gibanja in razredi, ki se za spremembo sveta borijo s sredstvi in načini, ki ustrezajo objektivnim potrebam, zahtevam in možnostim zgodovinskega razvoja. Marx je nekoč omenil, da vsak vek, zastavljač si naloge, ki jih je treba rešiti, ima hkrati tudi sile, ki so sposobne te naloge izvršiti. To velja tudi za velike zgodovinske osebnosti. To so tisti močni in nadarjeni posamezniki, ki so najgloblje prodrli v bistvo objektivnih družbenih zakonitosti in zgodovinskih potreb svojega časa, ki so hkrati odkrivali poti in sredstva za oborožitev družbenih gibanj in razredov in bili sposobni na zgodovinskih prelomnicah biti na čelu organiziranega gibanja ljudskih množic in njihovega boja za napredek.

In Tito je taka zgodovinska osebnost.

Mnogostranska in bogata je Titova osebnost, kakor je mnogostranska in bogata jugoslovanska socialistična revolucija, neustavljiva na svojem pohodu.

Tito je predvsem revolucionarni marksist. A ne samo zato, ker je vse svoje življenje posvetil in ga še danes nesebično daje revolucionarnemu boju delavskega razreda in delovnih ljudi za socializem, pač pa tudi zato, ker je on skupaj z njimi izjemni oblikovalec revolucije.

V njegovih besedah in delu je revolucija prvo, bistveno. Revolucija — to je revolucionarni boj proti kapitalističnim režimom stare Jugoslavije, s stavkami, demonstracijami, v ječah pa tudi v sami Partiji. Revolucija — to je narodno-osvobodilna vojna, borba proti okupatorjem in domačim izdajalcem, razrednemu sovražniku in kontrarevoluciji; to so partizanski odredi, proletarske brigade, ustanavljanje oboroženih sil revolucije; to so novi organi revolucionarne oblasti-narodnoosvobodilni odbori, prvo in drugo zasedanje AVNOJ-a, ustanavljanje republiških predstav-

niških organov, zasnovanih na narodnostni osnovi in zgodovinskih posebnostih. Revolucija — to je rušenje državnega stroja kapitalistične Jugoslavije in izgradnja nove socialistične Jugoslavije. Revolucija — to je izgradnja socializma, zavestna ustvarjalnost delavskega razreda in širokih slojev delovnih ljudi v razvijanju samoupravnih-socialističnih odnosov in njihove materialne osnove; to je oblikovanje novih ljudi v razrednem boju, ki ne prestane, čeprav spreminja oblike, metode in teren. Kakor vsi veliki marksisti je Tito razumel revolucijo kot zgodovinski proces revolucionarnih sprememb, ki zaznamujejo celotno obdobje prehoda iz razredne v brezrazredno družbo. Tito si je prizadeval in si prizadeva, da komunisti s svojim idejnim in političnim vplivom, s svojo celotno dejavnostjo povezujejo sedanost s prihodnostjo, neposredne težnje in cilje delavskega razreda in vseh delovnih ljudi z daljnosežnimi revolucionarnimi, zgodovinskimi cilji.

Po zaslugi marksistične revolucionarne usmerjenosti jugoslovanskih komunistov je naše delavsko gibanje pod Titovim vodstvom v zadnjih desetletjih v teoriji in praksi zavrglo socialdemokratski oportunizem in stalinistični dogmatizem kakor tudi vsako drugo odstopanje od revolucionarnega marksizma.

Tito in jugoslovanski komunisti so se zavedali, da vsi pogoji in predvidevanja za revolucionarne podvige ne nastajajo sami od sebe, mimo zavestne dejavnosti ljudi, marveč jih, upoštevajoč objektivne težnje družbenega gibanja, ustvarja tudi revolucionarna aktivnost zavestnih subjektivnih sil. Oni so, kakor v pripravih tako tudi med uresničevanjem socialistične revolucije, vedeli, da noben revolucionaren korak ni prezgoden, če ustreza neposrednim in zgodovinskim potrebam ter težnjam delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, ko-

likor je, seveda, usklajen z objektivnimi zahtevami družbenega razvoja.

V vseh etapah revolucije je Tito poudarjal najpomembnejšo vlogo in zgodovinsko odgovornost KPJ oziroma Zveze komunistov Jugoslavije. Vedno se odkrito, načelno in kritično obrača do komunistov, izhajajoč iz dejstva, da socializem ni samo zadeva avantgarde delavskega razreda, temveč da mora neizbežno biti stvar najširših slojev delavskega razreda in delovnih ljudi. Iz tega razloga je vedno poudarjal izredno vlogo Socialistične zveze, sindikata, mladine in drugih organiziranih sil socialistične revolucionarne družbene zavesti in akcije.

Titovo poudarjanje pomena in odgovornosti subjektivnih sil nikoli ni pomenilo zapostavljanja objektivnih dejavnikov in okoliščin ter iskanja opore v birokratskem ali kateremkoli voluntarizmu. Prazno, psevdorevolucionarno frazo enako mrzi kakor brezperspektivni oportunizem. Kot prepričan marksist je vedno izhajal iz dosledno revolucionarne realistične ocene resničnosti, ki temelji na globokem razumevanju zapletenosti konkretnih pogojev, ampak tudi na poznavanju zakonitih in zgodovinskih možnosti družbenega razvoja.

Svojstvena usmerjenost na revolucijo — to, kar je revolucija bila in je tudi ostala, je prvo in glavno v Titovem delu. Njemu revolucija nikoli ni pomenila postavljanje revolucije in nekih njenih »posebnih«, »višjih« interesov ter ciljev pred ali nad interese, težnje in življenje delovnih ljudi sploh. To je treba poudariti zaradi tega, ker drugo stran iste svojstvene podobe Titove osebnosti in njegovega dela sestavlja njegova naslonitev na delavski razred in delovnega človeka sploh. Delovni človek je za Tita vedno bil in bo ostal glavna ustvarjalna sila in subjekt socializma, kar pomeni, da je nenehen boj za njegovo boljše

Tovariš Tito na lovu na gamse v revirju Konc v Kamniški Bistrici, 9. septembra 1976

Foto J. Žnidaršič

Dragi tovariš Tito! Veseli in srečni smo, ko Ti čestitamo k Tvojima za vse naše narode in narodnosti tako pomembnima jubilejema: 85-letnici Tvojega življenja in 40-letnici, odkar si prevzel vodstvo Komunistične partije Jugoslavije in nas vodiš skozi težke boje k zmagam samoupravnega socializma in miru v svetu.

Ponosni smo nate tudi kot na prvega lovca naše domovine in iz dna naših src Ti želimo še veliko lepih doživetij na lovu, ki naj Ti krepí moči za Tvoje velike delovne napore za dobrobit nas vseh. Ob tej priložnosti sprejmi izraze naše globoke vdanosti in zvestobe velikim ciljem, katerim si posvetil svoje življenje.

Slovenski lovci

življenje in osebno srečo, torej za take družbene in materialne odnose, v katerih bo delovni človek suvereno odločal o pogojih, sredstvih in uspehih svojega dela — cilj vseh družbenih stremeljenj in našega celotnega socialističnega gibanja. Zaupanje v osvobodilno poslanstvo in ustvarjalne sposobnosti delavskega razreda izhaja predvsem iz

razumevanja samega družbenega značaja delavskega razreda in njegove zgodovinske vloge, njegove revolucionarnosti, ki je lastna razredu, ki v boju za svojo osvoboditev ničesar ne more izgubiti, razen okovov, a lahko, kakor tudi delavska himna pravi, dobi vse.

Tito je zvest svojemu razredu v vseh obdobjih svojega življenja.

Spoznal je resnično moč delavcev v podjetjih in delavskih organizacijah, v številnih revolucionarnih spopadih; spoznal je njihovo organiziranost, razredno disciplino, žejo za znanjem, upornost, solidarnost in upoštevanje skupnih ciljev, kakor tudi da niso ponižni, malodušni, sebični in ozkih interesov. Zaupanje v ustvarjalne sile delav-

skega razreda izhaja tudi iz Titovih dosledno marksističnih spoznanj, iz globoke pronicljivosti v smisel resnične in zato neuničljive vede, ki je v delavskem razredu odkrila tisto družbeno silo, ki je po svojem položaju v družbi in po svoji povezanosti z najnaprednejšo obliko proizvodnje poklicana, da uresniči največje osvobodilno poslanstvo v zgodovini človeštva — da dejansko izvede osvoboditev dela in osvobodí svet ekonomskega in vsakega drugega podrejanja.

Izhajajoč iz tega, da je delavski razred glavna družbena sila, ki varuje revolucionarna socialistična gibanja, se Tito v svojih številnih nastopih tudi v tem smislu obrača na delavski razred.

Vselej in predvsem je v ospredju njegovo zaupanje, priznanje in poziv delovnim ljudem, naj bodo oni osnovni dejavnik, jamstvo našega razvoja v smeri izgradnje komunistične družbe.

Prav s tem Tito pojasnjuje tudi vsebino diktature proletariata v naši domovini: »Ona obstaja, a ne tista vojna, marveč revolucionarna diktatura proletariata za hitrejši in pravilnejši tek socialističnega družbenega razvoja, za pravico delavskega razreda, da je povsod prisoten, kajti on je bistveni temelj naše družbe.« To je tudi smisel Marxovega in Leninovega pojmovanja diktature proletariata, kot vladavine delavskega razreda samega, a ne oblasti v njegovem imenu, kot graditve takega sistema družbenih odnosov, v katerih se uresničuje zgodovinski interes delavskega razreda — osvoboditev dela in brezrazredna, resnično humanistična družba.

Odtod je tudi Titovo nenehno prizadevanje, da naj bo delavski razred tako zastopan v vseh strukturah naše družbe, da bodo njegovi neposredni in zgodovinski interesi imeli odločilno besedo pri reševanju vseh večjih vprašanj našega razvoja, še prav posebno pa, da mora biti njegova vloga prevladujoča v Zvezi komunistov. Tito je v tem smislu tudi rekel: »Če je Zveza komunistov avantgarda delavskega razreda, potem morajo biti delavci v tej avantgardi... Tako bo Zveza komunistov res predstavnik tistega družbenega sloja, ki je danes osnova naše skupnosti, ko-

hezijska sila naše družbe, baza vsega našega družbenega življenja.«

Pri tem opozarja tudi na to, da se dominantna vloga delavskega razreda v naši družbi in v ZKJ ne doseže samo s spremembami socialne strukture, gotovo pa ne, če se reducira na navadno pritegovanje delavcev v članstvo ZKJ, temveč da gre predvsem za radikalne spremembe družbenega položaja delavskega razreda.

Ko danes govorimo o Titu kot komunistu-revolucionarju, ga moramo predstaviti tudi kot neomajnega, strastnega borca za mir, za bratstvo med narodi, za nov, bolj human jutrišnji svet. Kajti, dva najvišja cilja socialističnega gibanja — osvoboditev dela in trajen mir med ljudmi in narodi — sta soodvisna.

Internacionalist po poreklu in razredni pripadnosti, po komunistični opredelitvi in revolucionarnem aktivizmu je Tito graditelj in neutrušen branilec naše neodvisnosti, ustvarjalec ne samo naše zunanje politike, temveč tudi eden izmed arhitektov politike aktivne koeksistence in neuvrščenosti, ki je — kakor je rekel leta 1964 na kairski konferenci — »zrasla v realno, napredno platformo razvoja mednarodne skupnosti.« Danes vidimo, da ne samo ekonomsko in politično zapostavljeni del človeštva, temveč tudi vse druge napredne sile sveta spoznavajo značaj te platforme, v katero sta kakor Tito tako socialistična Jugoslavija vgradila petindvajsetletne politične, državniške in diplomatske napore.

Titova zgodovinska zasluga je, ker je med prvimi dojel, da — v obdobju socialističnih revolucij in antikolonialnih gibanj, do katerih prihaja v neenakomerno razvitem, toda enotnem svetu, v katerem narašča stopnja soodvisnosti in usodne medsebojne povezanosti njegovih delov — mora postati pravica vsakega naroda in države do svobode, neodvisnosti, varnosti, do izbire družbene ureditve najpomembnejša norma obnašanja vseh članic mednarodne skupnosti, kakor majhnih tako tudi močnih držav.

»Ko smo krenili po neodvisni poti« — je rekel tovariš Tito na devetem kongresu ZKJ — »ne da bi se priključili katerikoli grupaciji držav, razdeljenih v nasprotna bloka, in

ko smo se uprli politiki razdelitve sveta ter odvrkli vse, kar to pri naša s seboj — smo izbrali težavno pot. A kljub temu smo imeli moč, da krenemo po tej poti, da na njej vztrajamo, dopovedujoč in izvajajoč program miru in koeksistence, ki je danes po svetu široko poznan in priznan, in kateremu smo bili v stanju dajati in še stalno povečujemo svoj prispevek skupni stvari.« Zanj kot marksista in revolucionarja aktivna in miroljubna koeksistenca ni mogla biti opcija v korist mednarodnega status quo. »Njena afirmacija« — je rekel Tito na prvi konferenci neuvrščenih držav v Beogradu leta 1961 — »ne pomeni, da se v sodobnih pogojih v družbi ne bodo več razvijali napredni procesi in spremembe, saj je koeksistenca sestavni del teh sprememb, ki so zgodovinsko neizogibne. To, kar mora politika koeksistence zagotoviti, je, da se te spremembe razvijajo brez vojn, ob krepitvi demokratičnih odnosov v svetu, ob krepitvi vloge najširših ljudskih slojev pri reševanju ekonomskih in družbenih vprašanj.«

Z eno besedo: Tito je v politiki koeksistence videl ustvarjanje takih mednarodnih odnosov, ki spodbujajo napredne procese in tokove v svetu in omogočajo pogoje za razmah moči in razvoja socializma kot svetovnega procesa. V njej je videl — pred mnogimi — revolucionarno bistvo boja za ustvarjanje najboljših pogojev v današnjem svetu za krepitev osvobodilnih gibanj, za likvidacijo kolonializma, za svoboden in samostojen socialistični razvoj, za boj proti imperialističnim reakcionarnim silam, ki so z metodami sile, z ekonomsko diskriminacijo, intervencijo od zunaj poskušale in poskušajo zaustaviti kolo zgodovine ali ga celo obrniti nazaj.

»Jasno je« — je Tito rekel v Kairu leta 1964 — »da brez svobode ni miru, a v današnjih pogojih je jasno, da brez miru tudi ni svobode.« Te besede zgoščeno definirajo Titovo pojmovanje osnovnih protislovij v mednarodnih odnosih in hkrati tudi stališče, ki je Jugoslaviji omogočilo, da ubrani svojo neodvisnost in poravna svoj internacionalistični dolg do svetovne skupnosti in napredka človeštva.

Mir ne ogrožajo osvobodilna gibanja in revolucije, marveč poskusi

Tovariš Tito, Stane Dolanc in Andrej Marinc pred lovskim dvorcem v Kamniški Bistrici, 9. sept. 1976 — Foto M. Kemperle

dušiti te procese in odnose odvisnosti, ne glede na to, ali gre za odnose med državami z enakim ali različnim družbenim sistemom. Mir je, z drugimi besedami, funkcija svobode in enakopravnosti, a svoboda — funkcija miru.

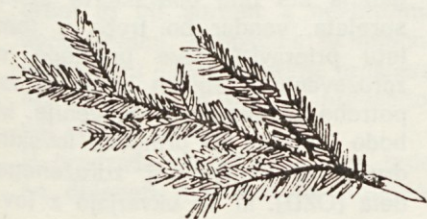
Ti in takšni Titovi nazori so dobili polno in dosledno uveljavitev v jugoslovanski zunanji politiki. Čvrsto stoječ na internacionalistični, titovski orientaciji, je Jugoslavija v prvih vrstah borcev za neodvisnost vseh narodov. Ni bilo niti enega naprednega pokreta v svetu, niti ene žrtve agresije v zadnji četrtini stoletja, da Jugoslavija in Tito nista bila na njihovi strani.

Vedno na strani zatiranih in tistih, ki se borijo za osvoboditev naroda,

človeka in dela, za demokratizacijo mednarodnega življenja, sta Jugoslavija in Tito dajala moralno-politično, diplomatsko in velikokrat — v mejah možnosti — tudi materialno pomoč ljudstvom Afrike, Azije, Srednje in Južne Amerike v njihovem boju proti tuji nadvladi in za naprednejše družbene odnose.

Vse to je mnogokratno povečalo vpliv Jugoslavije, relativno majhne dežele, na vseh celinah sveta, okrepilo njen mednarodni položaj in ji prineslo simpatije milijonov ljudi socialističnega, kapitalističnega in tako imenovanega tretjega sveta. Tito se je povzpел v vrste najbolj spoštovanih osebnosti časa, njegova beseda se posluša in čuje kot glas razuma in miru, brez ozira na

to, ali je bila izrečena na sestankih neuvrščenih držav, s tribune Združenih narodov, v naši Ljudski skupščini ali na partijskem kongresu, na kakem mitingu ali v dvoranah Kremļa in Bele hiše, kajti za njegovimi besedami so uspehi in ogromna moralno-politična moč. Tito je osebnost, ki ne pripada samo nam, našemu področju, marveč vsemu svetu, galeriji izjemnih likov našega časa. Titovo ime je postalo last vseh tistih, katerim je mir eksistenčna nuja; ime Tito je simbol borca za mir in izraz humanistične vizije novega sveta, osvobojenega strahu pred uničenjem človeka po človeku, sveta, katerega pokolenja ne bodo poznala vojnih strahot in pustošenja.

Letni programi LZS in prve naloge, ki jih nalaga novi zakon

3. seja skupščine Lovske zveze Slovenije

V soboto, 19. marca 1977, so se zbrali v Ljubljani delegati zvez lovskih družin na 3. sejo skupščine Lovske zveze Slovenije.

To je prva seja skupščine, je rekel njen predsednik Lojze Briški, po sprejetju novega zakona o lovstvu, vendar ni njen namen zgolj reševanje nalog, ki jih novi zakon nalaga lovski organizaciji. Sklicana je bila predvsem zato, da sprejme redne letne programe dela in finančni načrt LZS. Hkrati pa tudi še nekatere predloge in sklepe, ki so jim v novem lovskem zakonu postavljeni roki. Neodložljive so tudi še nekatere druge zadeve iz pristojnosti skupščine.

Zato je bil dnevni red seje obsežnejši kakor ponavadi. Zvrstilo se je kar 14 točk dnevnega reda. In tudi razprava, ki je v začetku sicer šla precej v podrobnosti, se je v teku seje osredotočila na bistveno, tako

da je bilo delo skupščine kljub obilnosti zadev uspešno zaključeno. Po otvoritvi je predsednik skupščine podelil Zlatorogove plakete, to najvišje priznanje Lovske zveze Slovenije, starejšim, dolgoletnim in zaslužnim delavcem v lovski organizaciji.

Plakete so prejeli: Franjo Bulc, Otmar Cvirn, Jože Kuntarič, Alfonz Mazlu, Srečko Pečarič, Evgen Sila, Ljuban Zadnik, Lenart Zupan; dobitnika plakete Franjo Sok in Lojze Colarič sta bila zaradi bolezni odsotna. Najvišje odlikovanje LZS, red za lovske zasluge I. stopnje, pa je prejel Zvone Vidic.

V imenu tovarišev, ki so dobili odličja, se je zahvalil najstarejši, še vedno aktiven v lovstvu, 89-letni Lenart Zupan.

Delegati so na seji skupščine izglasovali še sklep o odlikovanju Zveze lovskih družin Celje, Marja-

na Cvara, Rada Dolgana, Franca Križnika in dr. Slavka Zoreta — z redom za lovske zasluge I. stopnje. V poteku seje so delegati potrdili program Zlatorogove knjižnice, kakor ga je predlagal založniški odbor (objavljen v Lovcu, št. 11 — februar 1977), z dopolnitvijo, da naj založniški odbor še v tem jubilejnim letu, za 70-letnico slovenske lovske organizacije, uredi in izda izbor najlepših lovskih leposlovnih črtic in novel slovenskih piscev in pisateljic iz obdobja 70 let.

Sprejet je bil tudi sklep, da bodo v bodoče, začenši s prihodnjim lovskim letom 1978/79, vsi slovenski lovci naročniki Zlatorogove knjižnice in se bo naročnina pobirala hkrati s članarino in z drugimi obveznimi letnimi prispevki.

Pri razpravi o osnutku samoupravnega sporazuma med Lovsko zvezo Slovenije in Skupnostjo organizacij združenega dela za varstvo in gojitev divjadi, lov in ribolov so delegati izrekli veliko umestnih pripomb in predlogov. Skupna komisija bo vse pripombe proučila in jih po možnosti upoštevala pri sestavljanju dokončnega predloga samoupravnega sporazuma, o katerem bo skupščina LZS sklepala na naslednji seji.

Delegati so nato potrdili: poročilo o uresničevanju samoupravnega sporazuma republiških in pokrajinskih lovskih zvez ter o dejavnosti delegatov LZS v Lovski zvezi Jugoslavije; poročilo o delu organov LZS; poročilo o delu in programu strokovnega sekretariata LZS.

Na vrsti so bili: finančni načrt organizacije in načrt lovskega sklada LZS za lov. leto 1977/78 ter poročilo nadzornega odbora LZS. Po daljši razpravi in pojasnilih predlagatelja sta bila oba načrta sicer sprejeta, vendar bo treba v tem letu pripraviti nove predloge o združevanju finančnih sredstev za potrebe Lovske zveze Slovenije, ki bodo temeljili na prihodku lovskih družin in organizacij združenega dela (OZD), ki se ukvarjajo z lov-

Na 3. seji: Blaž Krže, sekretar IO LZS; Lojze Briški, predsednik skupščine LZS; Franjo Ledinek, podpredsednik skupščine LZS; Ludvik Zajc, tajnik skupščine LZS

ČASTNI ODBOR OSREDNJE PROSLAVE OB 70-LETNICI SLOVENSKE LOVSKE ORGANIZACIJE

Predsednik

EDVARD KARDELJ, član Predsedstva SFRJ in Predsedstva CK ZKJ,

člani:

IVAN MAČEK, član Sveta federacije,
dr. JOŽE BENIGAR, dolgoletni predsednik Lovske zveze Slovenije,
dr. MARJAN BRECELJ, predsednik Skupščine SRS,
dr. JOŽE BRILEJ, predsednik Ustavnega sodišča SR Slovenije,
LOJZE BRIŠKI, predsednik skupščine LZS,
ing. MARKO BULC, predsednik Lovske zveze Jugoslavije,
STANE DOLANC, sekretar Izvršnega komiteja CK ZKJ,
IVAN FABJAN, direktor Triglavskega nacionalnega parka,
RUDOLF HRIBERNIK, generalpolkovnik, komandant Republiškega
štaba za teritorialno obrambo SR Slovenije),
LADISLAV IVANEC, predsednik skupščine ZLD Prekmurje,
LJUBO JASNIČ, predsednik Republiške konference ZSMS,
VID JERIČ, delegat ZLD Celje,
MILOŠ KELIH, častni predsednik ZLD Gorenjske,
TONE KLEMEN, predsednik Ribiške zveze Slovenje,
ing. TONE KOVIČ, predsednik Skupščine mesta Ljubljane,
dr. AVGUŠTIN LAH, predsednik Republiškega komiteja za varstvo
okolja,
FRANJO LEDINEK, podpredsednik skupščine LZS,
POLDE MAČEK, predsednik Kinološke zveze Slovenije,
ing. ANDREJ MARINC, predsednik Izvršnega sveta skupščine SRS,
MARJAN OROŽEN, republiški sekretar za notranje zadeve,
RADO PEHAČEK, predsednik IO LZS,
ANDREJ PETELIN, predsednik Zadrugne zveze Slovenije,
dr. MIHA POTOČNIK, predsednik Planinske zveze Slovenije,
KAREL PRUŠNIK-GAŠPER, predsednik Kluba prijateljev lova v Ce-
lovcu,
TINE REMŠKAR, predsednik razsodišča LZS,
MITJA RIBIČIČ, predsednik Republiške konference SZDL,
JANKO RUDOLF, predsednik Republiškega odbora ZZB NOV Slo-
venije,
IVO SKERLOVNIK, podpredsednik izvršnega odbora ZLD Maribor,
FRANC ŠETINC, sekretar Izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS,
BOJAN ŠKRK, podpredsednik skupščine LZS,
ing. MIRKO ŠUŠTERŠIČ, dolgoletni urednik glasila Lovca,
ing. MILOVAN ZIDAR, republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano,
JANEZ ŽUNIČ, predsednik skupščine ZLD Bele krajine.

stvom. Hkrati bo treba tudi uskla-
diti celotno poslovanje v lovskih
organizacijah z novimi zakonskimi
predpisi o finančnem poslovanju in
finančnem knjigovodstvu, ki jih bo
v kratkem izdala Skupščina SFRJ.

Obvezni članski in drugi prispevki
so se za letošnje lov. leto, v pri-
merjavi s prispevki za preteklo le-
to, zvišali le za 16,22 %. Za pri-
hodnje lov. leto 1978/79 pa se bo-
do članski prispevki povečali ob-
čutneje, ker bo v njih zajeta, poleg
običajnih obveznosti, še naročnina
za knjige Zlatorogove knjižnice.

Delegati so potrdili tudi poročilo
nadzornega odbora in hkrati s tem
tudi poslovanje organov LZS v pre-
teklem lovskem letu.

Nato so sprejeli spremembe Pravil
Lovske zveze Slovenije, kakor so
bile predlagane v gradivu za sejo.
Spremembe so bile potrebne zara-
di uskladitve pravil z zakonom o
varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter
upravljanju lovišč.

Veliko razprave in veliko pripomb
je bilo k predlogu o oblikovanju
lovskogojitvenih območij v SR Slo-
veniji. Ker bo postopek za ustano-
vitev lovskogojitvenih območij dol-
gotrajnejši (o predlogu bodo še
razpravljale občinske skupščine,
Zadrugna zveza Slovenije in drugi
zainteresirani organi ter organiza-
cije), so bile pripombe delegatov
zapisane in bo njihova utemelje-
nost ocenjena v nadaljnjem postop-
ku.

V nadaljevanju svojega dela je
skupščina sprejela tudi Pravilnik o
sestavi, pristojnosti in postopku
pred razsodiščem LZS.

Živahna je bila zopet razprava o
programu praznovanja 70-letnice
slovenske lovske organizacije. Pro-
gram je bil sprejet z nekaterimi
dopolnitvami. Skupščina je imeno-
vala častni odbor osrednje proslave
ob 70-letnici, ki mu bo predsedo-
val Edvard Kardelj.

V predzadnji točki dnevnega reda
so delegati poslušali še informa-

cijo o sodelovanju s slovenskima
lovskima organizacijama v zamej-
stvu. Delegati so po krajši razpravi
potrdili dosedanje sodelovanje or-
ganov LZS s Klubom prijateljev
lova na avstrijskem Koroškem in
z društvom slovenskih lovcev »Do-
berdob« v Julijski krajini, s pri-
pombo, da bo treba s tema orga-
nizacijama navezati še tesnejše
stike. Tudi LD bi morale v tem
pogledu storiti več kakor doslej.
Skupščina LZS je 11. aprila 1976
potrdila besedilo Samoupravnega

sporazuma o zasnovi, uresničeva-
nju in verifikaciji izobraževalnega
programa v okviru Lovske zveze
Slovenije, ki so ga sprejele vse
lovske družine. Sporazum je bil
objavljen v avgustovi št. Lovca
1976. Z ozirom na novi lovski za-
kon, ki ga je sprejela skupščina
SRS oktobra 1976 in je začel ve-
ljati 5. novembra 1976, pa je treba
nekatera določila v tem sporazumu
odpraviti. Ker po Zakonu o varstvu,
gojitvi in lovu divjadi ter upravlja-
nju lovišč (58. člen) vsak občan

**Odbor za organizacijo osrednje
proslave ob 70-letnici
slovenskega lovstva**

Rado Pehaček, predsednik

Bojan Škrk, namestnik
predsednika

Veljko Varičak, sekretar

člani:

Ive Krevs,

Andrej Levičnik,

Ivan Mikec,

Tone Svetina,

Marjan Vidmar,

Ludvik Zajc.

lahko postane ob enakih pogojih član lovske družine po predpisih o članstvu v društvih, statusa »kandidat« v lovski družini ni, ampak samo pripravnik. Zato so delegati skupščine vzeli na znanje obrazložitev, da 3., 4. in 5. člen v omenjenem sporazumu odpadejo.

J. P.

Pojasnilo:

V Lovcu, št. 8 — november 1976, smo na 228. strani objavili, da bo 3. seja skupščine LZS v februarju 1977, in v Lovcu, št. 10 — januar 1977, na 319. strani, da bo gradivo za skupščino

razposlano vsem lovskim družinam prek ZLD in sicer za vsako LD po 5 izvodov.

Dolžni smo pojasniti, da iz tehničnih razlogov seja skupščine ni bila možna v februarju. Gradivo pa je bilo razposlano, upoštevajoč finančne možnosti, vsem lovskim družinam v Sloveniji, ki jih je 411, vsaki LD le po 2 izvoda (dogovor na posvetovanju predsedstva skupščine LZS s predsedniki skupščin in izvršnih odborov ZLD, 14. 1. 1977, v Kočevju).

Celotno gradivo, s finančnim načrtom LZS, v obliki zvezka s 56 stranmi, je bilo razposlano delegatom in lovskim družinam prek območnih ZLD mesec dni pred sejo.

LZS

**Program dejavnosti lovskih
organizacij v Sloveniji
v jubilejnem letu, ob 70-letnici SLD**

1. V letu 1977 poteka 70 let od ustanovitve slovenske lovske organizacije. Pred I. svetovno vojno sta bila njena dejavnost in pomen zlasti v ustanavljanju, razvijanju in

širjenju slovenskih lovskih društev, kot protiutež avstrijsko-nemški gosposki in njenim organizacijam. Med obema vojnoma so se slovenski lovci zoperstavljali privatno-lastniškim pravicam v lovu ter se zavzemali za uveljavitev društvene ga upravljanja lovišč.

Večina organiziranih in napredno mislečih lovcev se je vključila v NOB, po osvoboditvi pa je bila Lovska zveza Slovenije na čelu prizadevanj za tako lovstvo, ki bo v skladu z razvojem družbenih odnosov oz. bo odražalo socialistično samoupravno družbeno ureditev.

Glede na pomen lovske organizacije in njeno poslanstvo v preteklosti, posebej pa še glede na njeno sedanje delo in usmeritev, je RK SZDL sprejela pobudo, da bo ta obletnica širše družbeno poudarjena. V ta namen je bil imenovan poseben častni odbor pod predsedstvom Edvarda Kardelja.

2. Jubilejno leto slovenske lovske organizacije sovпада tudi z jugoslovanskim letom varstva okolja. Aktivnosti in prizadevanja vseh lovskih organizacij morajo biti usmerjene v dosledno uveljavljanje zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč, sklepov in stališč skupščine LZS in drugih samoupravnih aktov lovskih organizacij. Zlasti je potrebno utrjevati vse dejavnosti za povečanje varstva divjadi in okolja ter s tem širše družbeno uveljavljanje lovske organizacije.

3. Vse ZLD in LD naj izdelajo in sprejmejo programe, ki naj obsegajo:

- konkretne akcije s področja varstva divjadi in okolja, še zlasti za izboljšanje naravnih pogojev;
- sodelovanje in konkretne dogovore o skupnih akcijah s skupnostmi za varstvo okolja, z družbenopolitičnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in drugimi za varstvo okolja zainteresiranimi dejavniki;

- vzgojno-izobraževalno dejavnost: ocenjuj okolje s čutili;

Predsednik Lojze Briški izroča Franju Bulcu Zlatorogovo plaketo

— razširjeno sodelovanje z organizacijami Zveze socialistične mladine Slovenije in s šolami;

— vključevanje praznovanja 70-letnice SLD v vse oblike jubilejnih in drugih proslav v okviru ZLD in LD.

4. Zveze lovskih družin naj bodo pobudnik, usklajevalec in nosilec aktivnosti za podružbljanje varstva narave v duhu novega zakona.

5. Lovska zveza Slovenije bo prek svojih organov in z ustreznimi oblikami dela razvijala določeno aktivnost in v tem smislu razširila in poglobila sodelovanje s pristojnimi republiškimi družbenopolitičnimi organizacijami in skupnostmi.

6. Izhajajoč iz dosedanjih uspehov in razvoja slovenskega lovstva ter njegove usmeritve je zlasti razširjati vse oblike širšega obveščanja javnosti, s poudarkom na vsebino delovnih nalog slovenske lovske organizacije.

7. Konkretna akcija LZS:

— 70-letnico delovanja slovenske lovske organizacije obeležiti v glasilu »Lovec«, še zlasti s slavnostno, razširjeno izdajo (september 1977);

— razstava lovsko-umetniške fotografije v izvedbi FK Diana in likovna ter kiparska razstava »Lov in umetnost«;

Jugoslovanski samoupravni sporazum o lovskem turizmu

Veljko Varičak

Predstavniki lovskih zvez republik in pokrajin so na seji predsedstva Lovske zveze Jugoslavije v Beogradu 10. marca 1977 podpisali samoupravni sporazum o lovskem turizmu. S tem je končno dana osnova, da se lovski turizem v celotni SFR Jugoslaviji uredi po istih načelih in dobi usklajeno, enotno obliko.

Osnova za ta samoupravni spora-

Ljuban Zadnik prejema Zlatorogovo plaketo; spredaj znani lovski veteran Lenart Zupan, tudi dobitnik našega najvišjega lovskega priznanja — Zlatorogove plakete

— izbor slovenskih lovskih črtic in novel v programu Zlatorogove knjižnice v tekočem lovskem letu;

— izdaja posebnega plakata in posebne, srebrne značke »SLD — 70 let«;

— vključevanje v dejavnost: ocenjuj okolje s čutili;

— slavnostna, razširjena seja skupščine LZS (v septembru) z udeležbo gostov iz lovskih organizacij drugih republik in pokrajin, LZ Jugoslavije, slovenskih lovskih organizacij v zamejstvu in predstavnikov (starešin) vseh slovenskih lovskih družin.

da »posamezne storitve v zvezi s športnim lovom in ribolovom tujim osebam smejo nuditi organizacije, ki se ukvarjajo s športnim lovom in ribolovom ter z gojitvijo divjadi in rib v Jugoslaviji, čeprav niso zanje registrirane v zunanjetrgovinskem prometu«.

Ta člen je pravzaprav le potrditev ustaljene in dolgoletne prakse v SR Sloveniji. Znano je namreč, da so naše lovske organizacije, tako lovske družine kot lovske organizacije združenega dela, bile same nosilke teh poslov in so v glavnem vodile lovski turizem brez posredovanja turističnih agencij.

Po samoupravnem sporazumu, ki so ga podpisali predstavniki lovskih zvez republik in pokrajin, se vsaka izmed njih obvezuje, da bo z vsemi lovskimi organizacijami združenega dela in lovskimi organizacijami sploh s posebnim samoupravnim sporazumom uredila način izvajanja športnega lova v mednarodnem turističnem prometu. Lovske organizacije (lov. družine, lovske OZD) se bodo v bodoče lahko ukvarjale z inozemskim lovskim turizmom pod naslednjimi pogoji:

— da jih lovske zveze republik in pokrajin pooblastijo za to vrsto dejavnosti in da dobijo pooblastilo narodne banke za sprejemanje tuje valute v konvertibilni efektivi;

— da vodijo devizna sredstva, pri-

zum je Zakon o prometu blaga in storitev s tujino, ki ga je sprejela Skupščina SFR Jugoslavije 1. marca 1977. Člen 58 tega zakona namreč določa, da se k turističnim poslom s tujino šteje med drugim tudi organiziranje športnega lova v mednarodnem turističnem prometu (inozemski lovski turizem).

Člen 60 citiranega zakona pa pravi,

dobljena iz lovskega turizma, na skupnem deviznem računu lovske organizacije, ki jo je pooblastila republiška ali pokrajinska lovska zveza;

— da izstavljajo račune na enotnem obrazcu, ki ga predpiše v soglasju z narodno banko republike oz. pokrajine republiška oz. pokrajinska lovska zveza, s tem da morajo en izvod vsakega računa poslati občinski, področni oz. republiški ali pokrajinski lovski zvezi, pri kateri se vodi skupni devizni račun;

— da morajo devizna sredstva položiti na skupni devizni račun takoj, najpozneje pa v 7 dneh od dneva, ko jih sprejmejo;

— da uporabljajo pri obračunu določbe minimalnega cenika za odstrel divjadi, ki ga je izdala republiška ali pokrajinska lovska zveza v skladu z minimalnim cenikom Lovske zveze Jugoslavije;

— da vodijo evidenco, ki mora vsebovati število gostov, državljanstvo gostov, število lovnih dni, devizno realizacijo, prikazano v ustreznih valutah, in število odstreljene divjadi po vrstah, ter jo ob koncu lovskega leta dostavijo občinski, področni oz. republiški ali pokrajinski lovski zvezi;

— da v skladu z republiškim oz. pokrajinskim zakonom o lovstvu ocenjujejo trofeje pooblaščen komisije, izdajajo ustrezne trofejne liste za divjad vseh vrst velikega lova ter vodijo register izdanih trofejnih listov;

— da v skladu z zakonitimi predpisi priskrbijo mednarodno veterinarsko spričevalo o zdravju in poreklu divjadi, ki se izvozi;

— da spoštujejo vse zakonite, lovskostrokovne in etične norme ter se ravna po njih, prav tako pa tudi sklepe republiške oz. pokrajinske lovske zveze in akte področne oz. občinske lovske zveze, ki se nanašajo na varstvo narave in lov;

— da ne propagirajo in ne prodajajo divjadi, zlasti ne ptic selivk, izven dogovora po samoupravnem

sporazumu o usklajevanju lova in ohranitvi ptic selivk in nekaterih drugih ogroženih vrst ptic, ki so ga podpisale republiške in pokrajinske lovske zveze;

— da ne izdajo pavšalnega dovoljenja za lov, za eno ali več sezon, brez omejitve števila divjadi za odstrel;

— da ne dajo lovišč ali posameznih delov lovišč v zakup ali v ekskluzivno uporabo;

— da ne sklenejo pogodb za odstrel in ne prodajo odstrela večjega števila divjadi, izkazanega po vrstah, od tistega števila, ki je predvideno v letnih lovskogospodarskih načrtih kot kvota za lovski turizem, in v okviru planov, sprejetih na podlagi lovskogospodarske načrta;

— da preprečijo poizkuse za organiziranje športnega lova na bazi kliringa, utemeljenega na izmenjavi turističnih potovanj, plačevanja z blagom in plačevanja s protistoritvami v tujini;

— da svojim klientom, tujim lovcem, ne dovolijo lova in gibanja po lovišču brez spremstva lovskega čuvaja ali osebe, ki jo je določila uprava lovišča;

— da odrečejo gostoljubnost vsakemu tujemu lovskemu gostu, ki se ne ravna po zakonskih in drugih normativnih aktih o lovu in po določbah samoupravnega sporazuma, kot tudi tistim, ki niso lojalni do naše družbene ureditve ali se obnašajo samovoljno, žaljivo in temu podobno.

Po določilih samoupravnega sporazuma izgubijo lovske organizacije, ki se sicer ne bi ravnale po nave-

denih določbah, pravico organizirati lovski turizem za inozemce, sklep o tem pa izda pristojna republiška ali pokrajinska lovska zveza in o tem obvesti Lovsko zvezo Jugoslavije ter pristojne inšpekcijske organe. Prav tako so po določilih tega sporazuma lovske zveze socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin obvezne nadzorovati izvajanje tega sporazuma in o tem občasno obveščati Lovsko zvezo Jugoslavije.

O načelih tega samoupravnega sporazuma, ki je bil v marcu letos podpisan v Beogradu, je razpravljaj in jih sprejel upravni odbor Lovske zveze Slovenije že na svoji seji v Bistri, 22. 3. 1975, in skupščina Lovske zveze Slovenije na seji, 25. 9. 1976, s tem da se pripombe, ugotovljene v razpravi, upoštevajo pri oblikovanju republiškega samoupravnega sporazuma. Prav tako bo treba upoštevati vse specifičnosti in sodelovanje s skupnostjo OZD s področja lovstva.

Kakšne naloge nas v zvezi s tem samoupravnim sporazumom čakajo?

Sporazum bo treba prilagoditi pogojem v naši republici Sloveniji, kar pomeni, da ga bomo morali dopolniti z določili, upoštevajoč naše razmere in potrebe. Vsekakor bo potrebno v republiški samoupravni sporazum vnesti tudi določila s področja družbene samozaščite in ljudske obrambe. Rešiti bo treba tudi vprašanja, ki se nanašajo na lovske organizacije združenega dela in najti skupni jezik za njihovo vključitev v ta samoupravni sporazum. Zato bo izvršni odbor Lovske zveze Slovenije pripravil osnutek republiškega samoupravnega sporazuma o lovskem turizmu, ki bo temeljil na samoupravnem sporazumu lovskih zvez republik in pokrajin. O njem bodo potem razpravljale vse lovske organizacije v SR Sloveniji, ga event. popravile in dopolnile ter ga, če naj bi se ukvarjale z inozemskim lovskim turizmom, sprejele in podpisale.

O lovskih streliščih in izvedbi tekmovanj

Janez Šekoranja

Splošno o gradnji

Mnoge lovske družine gradijo v zadnjem času nova strelišča. Zato se mi zdi potrebno navesti nekaj nasvetov in predočiti nekaj mer. Izgradnja strelišča tudi ni majhna investicija; potrebno je res dobro premisliti, kam in kako bomo vložili sredstva. Če ima lovska družina malo sredstev ali je kritično vprašanje glede zemljišča za strelišče, naj bi se dve ali več družin sporazumelo za gradnjo skupnega objekta. Toliko tudi ni tekmovanj, da lovske družine ne bi mogle sprejeti dogovora (ki naj ga napišejo in podpišejo) o časovni razporeditvi strelskih vaj oziroma tekmovanj. Mimogrede povedano: dogovor oziroma pogodba naj vsebuje tudi vse obveznosti, ki jih imajo posamezne lovske družine oziroma posamezni člani do objekta z inventarjem vred.

Videl sem že razna priložnostna strelišča (v grapi, na vrhu hriba ali celo v vasi). Dvomim, če so vsa takšna strelišča ustrezna in če je na njih zagotovljena varnost. Strellec, ki pozna pogoje in zahtevnosti strelskega športa, se na takem strelišču ne more počutiti dobro. Kaj naj bi nas torej vodilo pri izbiri prostora za strelišče? Veliko elementov je, ki so med seboj v tesni zvezi in če le eden manjka, je strelišče lahko neuporabno ali celo nevarno. Pri izbiri prostora za gradnjo strelišča je važno troje:

1. Smer strelišča z ozirom na obliko zemljišča.
2. Varnost.
3. Dostop na strelišče in komunala.

Smer strelišča z ozirom na obliko zemljišča

To je prvo pomembno vprašanje. Idealna smer, v katero naj bo strelišče obrnjeno, je sever oziroma severovzhod (skica 1). Marsikdo je to že sam praktično ugotovil, ko mu je npr. sonce pri streljanju sijalo v oči. Tekmovanje se navadno začne

dopolodne in se zavleče do noči. Torej je bolje, da je strelišče obrnjeno nekoliko bolj proti vzhodu kakor proti zahodu. Kolikor daleč letijo golobi, naj ne bo grmov, dreves ali celo gradbenega objekta, da se strelcu mudi, ker bi mu sicer golob »pobegnil« za drevo ipd.

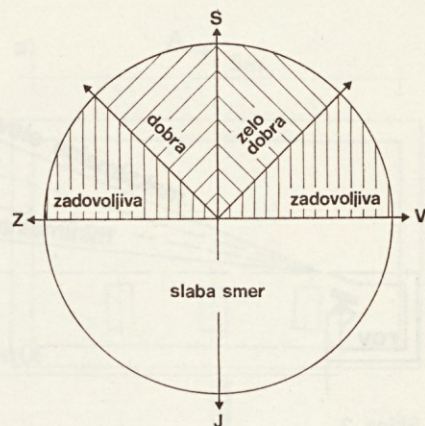
Če je le mogoče, naj bo strelišče na ravnem. Kjer pa to ni mogoče, bodisi zato, ker ga želijo imeti zraven lovske koč, ali zaradi varnosti, naj bodo vsaj stojišča za strelce v isti ravnini z zgornjim robom rova. Če ni mogoče izmeriti kota in daljave leta golobov, lahko to storimo tako, da stroj pravilno naravnamo na ravnini in ga nato pod istim kotom namestimo v rovu. V smeri leta golobov ne bi smelo biti v strelčevem obzorju kontrastnih prehodov. Torej naj ne bi bilo ozadje npr. pol temno, pol svetlo, kajti golob pri prehodu iz temnega dela v svetli del strelcu za trenutek izgine izpred oči. Posledica je večkrat — zgrešen golob. Če je le mogoče, naj bo ozadje enakomerno temno, npr. ustrezno oddaljen gozd, hrib. Glede na to lahko izberemo golobe primerne barve, da je njihova vidljivost skozi ves čas njihovega leta kar najboljša. Svetli golobi na temno ozadje, temni golobi na svetlo ozadje!

Posebej je važno, da strelišče ni na takem kraju, kjer pogosto piha veter (npr. vrh hriba). Znano je, da veter piha v močnejših sunkih zlasti v določenih časovnih obdobjih. Če je streljanje v takem času, veter seveda golobe v zraku »premeta«.

Varnost

Navedel sem že, da sem videl strelišče v vasi. Takega primera seveda sploh ne bi smelo biti. Vendar so. To so navadno improvizirana strelišča, blizu objekta, kjer so možne gostinske usluge; navadno so to gasilski, zadružni dom ali kaj podobnega.

Tristo metrov v smeri streljanja naj

Skica 1

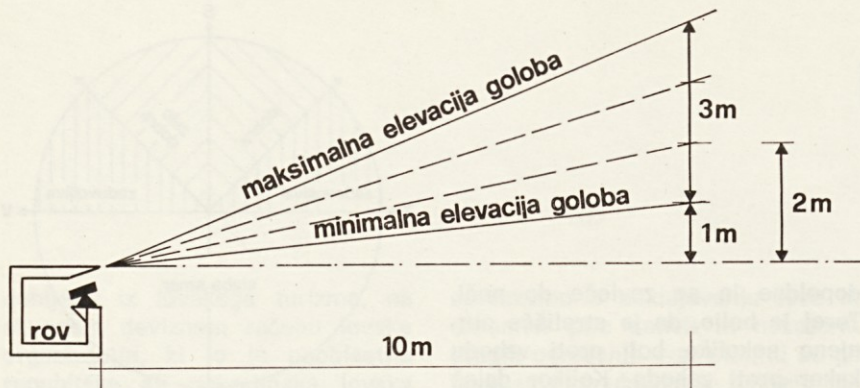
ne bo poti ali zlasti ne naselja. Če je že priložnostna pot oziroma steza, naj bodo ob njej na ustreznih mestih opozorilne table. Poleg opozorila naj bo na njih tudi navodilo, kako in kam naj ljudje nadaljujejo pot, da ne pride do nesreče. Še najboljše pa je, če so v času streljanja na ustreznih mestih okrog strelišča člani lovske organizacije ali drugi zadolženi, ki opozarjajo ljudi na nevarnost in jih usmerjajo po drugi poti.

Včasih taka zagotovitev varnosti ni poceni, zlasti ne, če je treba najeti ljudi. Vendar lovske družine navadno tako vprašanje rešijo na račun obveznega dela, ki so ga člani dolžni opraviti za LD in lovišče.

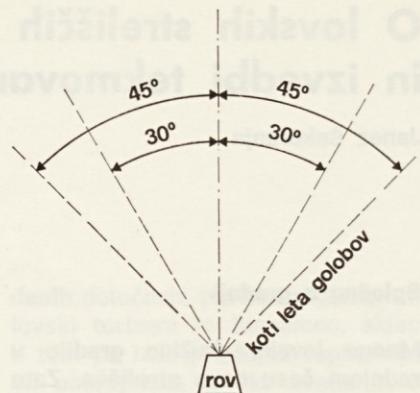
Za stojišči strelcev mora biti dovolj prostora za sodnike in komandni prostor, če je proženje električno ali mehanično na daljavo. Sedem do deset metrov za stojišči strelcev mora biti ograja ali podobno (napeta vrv), ki ločuje gledalce od strelišča. Na samo strelišče naj bo dovoljen vstop samo strelcem, ki jih sodnik pokliče na strelska mesta, ter sodniškemu in tehničnemu osebju.

Dostop na strelišče in komunala

Strelišče naj bo na takem mestu, da je do njega mogoč dostop s prevoznimi sredstvi, ki jih uporabljajo lovci in drugi ljubitelji strelskega športa. Vzeti je treba tudi v obzir, da s streliščem oziroma s streljanjem ne skrunimo narave. Strelišče naj torej ne bo sredi lovišča, kjer narava še ni oskrunjena. Zelo dobro je, če sta blizu električna napeljava in voda. Sicer bo pa kmalu vsako strelišče imelo »fonopul« napravo, da o električnem

Skica 2

Skica 3

proženju ne govorim. Voda je na strelišču pomembna: za umivanje rok, hlajenje vročih puškinih cevi itd. Če ni vodovoda, naj se na prostor postavi večja posoda z vodo. Na voljo so razne plastične posode. Vprašanje so tudi sanitarije. Če ni druge možnosti, zgradimo na primernem mestu provizorične. Vsa nadomestila seveda odpadejo, če je zraven lovska kočja ali podoben objekt.

Strelišča na umetne golobe

Število stojišč za strelce in število metalnih strojev je možno kombinirati. Strelišče na umetne golobe naj ima najmanj eno strelsko stojišče in tri metalne stroje. Možne so pa téle kombinacije: 3 strelska stojišča in 3 metalni stroji; 3 stojišča in 5 metalnih strojev; 5 stojišč in 3 metalni stroji; 5 strelskih stojišč in 5 metalnih strojev. Priporočam 3 strelska stojišča in 3 metalne stroje ali pa 5 strojev in 3 stojišča.

V navado nam je že prišlo, da za meddružinska in druga tekmovanja predpisujemo štiričlanske ekipe. Na stojiščih 1, 2, 3 so trije strelci. Ko s streljanjem konča strellec na 3. stojišču, stopi v ozadje. Medtem stopi na njegovo mesto strellec s stojišča 2, strellec s stojišča 1 pa stopi na 2. mesto oziroma stojišče. Na prazno prvo stojišče oziroma mesto stopi 4. strellec. Strelci se s stojišča na stojišče pomikajo v krogu tako, da se eden vedno (zadaj) za streljajočimi lahko nekoliko oddahne.

Primerno število golobov, na katere strelja vsak strellec, je 15, če je poleg streljanja na golobe še ena

disciplina. Če pa naj strellec nastopi še na dveh ali več drugih disciplinah, naj bi streljal na 10 golobov.

Omenim naj še univerzalni stroj za metanje golobov, ki zahteva najmanj 3 stojišča ali celo 5.

Kako visoko naj stroji mečejo golobe, prikazuje skica 2, smeri oziroma kote vrženih golobov pa skica 3.

Mere strelišča na umetne golobe so razvidne s skice 4.

Kaj pa oprema v strelškem rovu? Metalne stroje izdeluje bolj ali manj uspešno v Sloveniji več privatnikov. Pri nakupu pazite, da ima stroj možnost preureditve na električno proženje. Nositelja stroja (konzola) naj bo vbetonirano v steno (skica 5). Ni najprimerneje, da je stroj pritrjen na betonsko ploščo. Pri stresu, ko se stroj sproži, pride do vibracije celotne plošče in zaradi tresenja »zleze« lahko golob na sosednjem stroju nazaj.

V rovu naj bo odtočni kanal oziroma ponikalnica. Če je mogoče, naj bo v rovu tudi vodovod in električna napeljava. Pri merah rova, posebej širine, ni treba skopariti, pretiravati pa tudi ne (skica 5 in 6).

Če je 5 strojev, naj se smeri golobov po možnosti sekajo v točki čim bližje rovu. Betonska plošča nad rovom naj bo pokrita s tanko plastjo ruše ali pobarvana z nesvetlečo, umirjeno barvo (zelena).

Kjer je možno, naj bo dohod do rova pokrit in pod zemljo. To zato, da se napenjalci strojev lahko zamenjajo, ne da bi bilo tekmovanje prekinjeno.

V rovu naj bo tudi najnujnejše orodje. Priprava, ki ne stane veliko, je lesen šolski kotomer. Ta je včasih zelo koristen, zlasti če pride do

spora glede pravilnosti leta golobov.

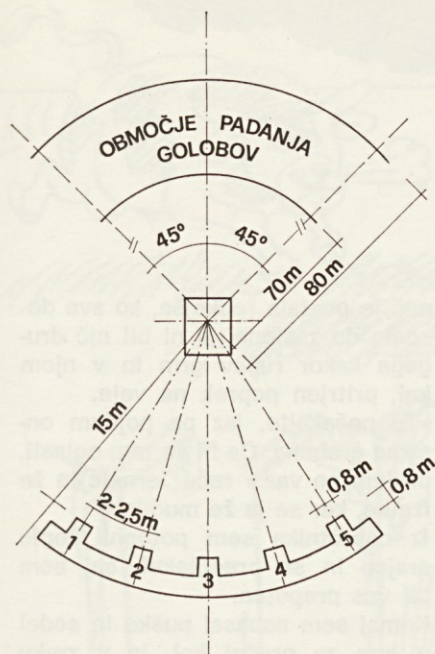
Stojišča za strelce naj bodo oddaljena od sredine rova 15 m (skica 4). Razdalja med stojišči naj bo 2 do 2,5 m (skica 4). Poleg vsakega stojišča naj bo v višini 1 m košarica ali podobno (za naboje ipd.). Ni slabo, če je na voljo prenosna streha, s katero zavarujemo strelce na stojiščih pred hudim soncem ali padavinami. Streha naj bo iz platna, ker takó zelo ne odbija pokov. V bližini stojišča 1 (prvega) naj bo posoda z vodo za hlajenje cevi ali še bolje vodovod z dvodelno pipo, iz katere hkrati lahko spustimo vodo v obe cevi.

Če letenje golobov ni programirano avtomatsko, naj mečejo metalni stroji golobe v razmerju: 2 léva — 1 raven — 2 desna. Če imamo 5 strojev pa vsak stroj enako število. Tu se pokaže prednost strelišča s 5 stojišči in s 3 stroji ali s 3 stojišči in s 5 stroji, za serijo 15 golobov. Sicer je pa važno, da avtomat pravilno porazdeli število lévo, ravno in desno vrženih golobov. Kajti prav število različno vrženih golobov je na tekmovanjih dostikrat jabolko spora.

Tekmovalna tabela leta golobov naj bo vedno v dvojniku; ena naj bo pri sodniku zaradi kontrole.

Strelišča za streljanje z MK

Varnosti je treba posvetiti še posebno pozornost na in pri streliščih v tarčo »srnjak«, na »bežečega merjasca« in podobno. Sodobni MK naboji so nevarni celo do 2000 m. Zadaj za tarčo je še najustreznejši zemeljski nasip, ki kroglo zadrži in je ne odbije. Smer strelišča oziroma streljanja naj bo ista kakor pri

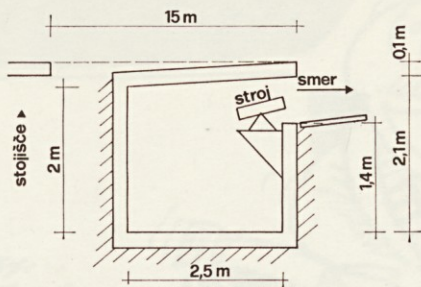
Skica 4

strelišču na umetne golobe. Vsa stojišča za strelce naj bodo enako osvetljena. Priporočljivo je, da je strellec pod streho, ki ga varuje pred soncem in padavinami. Doseganje izkušnje potrjujejo, da je najbolje, če so tarče na odprtem, ne v gozdu oziroma grmovju. Tarče »bežečega merjasca« ali »jelena« ipd. naj ne bi vlekli ročno. Danes ni več problem dobiti elektromotorček 12 V (zaganjač, brisalci pri avtomobilu) ali 220 V in napraviti prenos, da se bo tarča pomikala s hitrostjo 2 do 4 m/s.

Hitrost izmerimo enostavno. Če je »strelsko okno«, to je prostor, kjer je tarča vidna med gibanjem, široko 10 m, mora tarča ta prostor »prebežati« v času dveh in pol do petih sekund. Mer za takšno strelišče tu ne bom navajal, lahko pa jih interesentom posredujem. Pripomnim naj le, da so lovska strelišča glede mer izven mednarodnih norm.

Organizacija tekmovanja

Najprej je treba določiti ljudi, ki bodo delali na strelišču (v rovu, na komandnem prostoru). Vabilo na tekmovanje naj vsebuje točne podatke o prireditelju in prireditvi, času in kraju tekmovanja, z opisom dostopa do strelišča, kakšno je tekmovanje (koliko golobov, koliko strelcev z MK puško, razdalja, stav, kakšna tarča), višina pristopnine, kdo je vodja tekmovanja in kdo

Skica 5

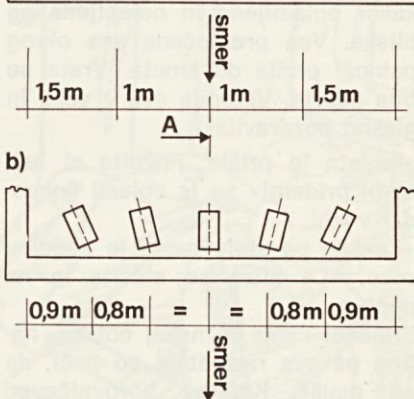
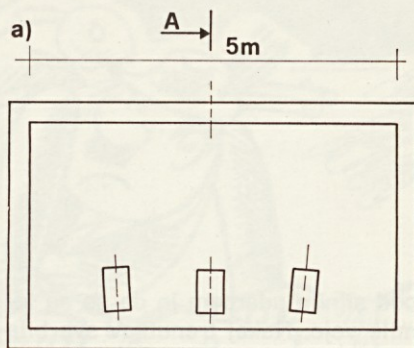
glavni sodnik ter na koncu spisek nagrad in diplom.

Večkrat se zgodi, da se do konca tekmovanja ne ve, kakšne so nagrade in obrekovanje je tu. Vabilu lahko še priložimo seznam morebitnih gostinskih uslug ipd.

Izvedba tekmovanja naj bo čim enostavnejša, ker se pri zapletenem navadno še bolj zaplete. Vse, kar ni v neposredni zvezi s streliščem, naj bo od njega strogo ločeno (srečolov ipd.).

Pred pričetkom tekmovanja je treba še določiti žirijo, ki ima 3, 5 ali 7 članov, odvisno od širine tekmovanja. Glavnemu sodniku pa določimo dva ali več pomočnikov — izprašanih sodnikov, odvisno od števila strelskih disciplin in širine tekmovanja.

Strelišče naj ima tudi mojstra, ki

Skica 6

zna odpraviti razne okvare na strojih in drugem.

Če je še kaj, kar sem pozabil omeniti, ali kak poseben primer, pa se vsakdo lahko obrne neposredno name na naslov: J. Š., V. P. 5008/7, 62250 Ptuj.

Na ruševca

Alfonz Mazlu — ilustriral Marjan Bregar

Ruševca je bližnji sorodnik velikega petelina ali pravilneje divjega petelina. Ime ima po ruševju, po nizkem gorskem borovju, ki raste visoko v planinah. Tja se je moral umakniti pred človekom, ki s svojim napredkom krči divjadi življenjski prostor in ji jemlje življenjske pogoje. Ponekod mu pravijo tudi škarijevec, ker ima stranska repna peresa — krivce — podobna ročicam škarij.

Dovoljenje za odstrel te krasne ptice mi je Jernejc izposloval pri svojem sorodniku, veleposestniku na Smrekovcu. Menda je bilo to prav na posestvu, kjer je partizan in pesnik Karel Destovnik-Kajuh dal svoje mlado življenje za našo boljšo bodočnost. (Mogoče komu ni znano, da pravijo okrog Šoštanja in Slovenj

Gradca kragulju kajuh.)

Jernejc me je silil, naj greva po krivce v goro čimprej, a služba me je zadrževala. Ko pa se je kralj Aleksander poročil, smo učitelji in učenci dobili tri dni počitnic. Nametal sem v nahrbtnik hrano zase in za Jernejca ter odkorakal proti Belim vodam, kjer me je Jernejc čakal v gostilni.

Ko sem prišel k njemu, je začelo deževati, pravzaprav se je ulilo. Čakala sva, da bi ponehalo, a ni hotelo. Dovolj nama je bilo potrpljenja. V črni noči sva se odpravila po blatnem, razritem kolovozu, ki je bil bolj podoben potoku kakor poti. Ulila se je nova ploha in kakih trideset korakov pred nama je treščilo v mogočen hrast, da je zaječal

pod silnim udarcem in da so se lomile veje. Nekaj trenutkov sva bila kakor omamljena in oslepljena od bliska. Vsa premočena sva okrog polnoči prišla do kmeta. Vrata so bila odprta. Vstopila sva v vežo in glasno pozdravila.

»Pa sta le prišla. Prižgita si luč, takoj pridem!« se je oglasil gospodar v izbi.

»Kakšna pa sta!« nama je segel v roko. »Le hitro se slecita in na peč!«

Prinesel nama je nekaj obleke, najino pa sva razmetala po peči, da se osuši. Kmetov borovničevac nama je ogrel telo, brašno iz nahrbtnika pa naj bi nama potolažilo želodec. A Jernejc me je prehitel. Iz žepa je potegnil prekajeno kračo. S pipcem je odrezal košček in mi ga ponudil, češ da se prej ne loti mojih dobrot, preden jaz ne pokusim njegove. Meso je bilo črno in trdo ter brez okusa. Dolgo sem ga žvečil in končno le pogoltnil. Takrat me je Jernejc vprašal, če vem, kakšno meso sem pravkar pojedel. Uganil sem, da svinjina ni, ne prekajena gos ali puran, niti konjsko meso.

»Lisica bo,« se mi je posvetilo v glavi in že skoraj tudi v želodcu zavzdignilo.

Mojemu vodniku se je raztegnil obraz v nasmeh.

»No, želodec naj se vam nič ne pri- tožuje. Lovec mora poskusiti vse. Sicer nama bo pa lisica v želodcu pomagala zalesti krivorepega viteza!« se je zasmel Jernejc, ki je na vsakemu lovu razdrl kako »lovsko«. Še dolgo bi sedela in kramljala, da naju ni gospodar opozoril, da je skrajni čas za odhod, češ da je do zaslona, kamor prileti ruševac plesat, grulit in pihat, dve uri hoda. Zopet sva vzela pot pod noge. Vreme se je uneslo. Od drevja je kapljalo, na nebu so trepetale posamezne zvezde. Če si hočeva skrajšati pot, greva lahko čez ogrado, vendar se morava paziti hudobnega bika, nama je rekel kmet ob slovesu. Stala sva pri ograji in nekaj časa

poslušala ter premišljevala. O biku ni bilo ne duha ne sluha. Odločitev je padla. Skočila sva čez ograjo in po krajši poti hitela navkreber. Takrat pa se je nekje oglasil muckajoč nizek bas.

»Jernejc, greva nazaj!« sem svetoval.

»Ne,« vztraja lovec, »sva že čez polovico. Kar naprej, da bova hitro prekl!«

Bikovo basiranje se nama je vse bolj bližalo. Njegovo jezno tuljenje in pihanje ni obetalo nič dobrega. Hitela sva, kar je duša dala. Odnehalo sva se šele, ko sva trčila ob ograjo na drugi strani ograda. Preplezal sem jo urno kakor veriverica in tudi Jernejc je bil takoj za menoj. Komaj sva se prevalila onstran, sem že začul topotanje parkljev in čez nekaj sekund je bil tudi bik pri ograji. Ko se je njegova pošastna črna gmota s svetlečimi se očmi poganjala ob ograji sem in tja ter iskala vrzel, skozi katero bi planila na naju, sva z Jernejcem v spoštljivi razdalji lovila sapo v zadihane prsi.

»Ti hudič ti,« je zaklel Jernejc in biku pokazal jezik. Dobro, da je bila tema, da ga bik ni videl...

»Najprej bi naju skoraj ubila strela, če bi hodila le nekoliko hitreje. Sedaj pa bi naju skoraj pomendral bik, če bi tekla le nekoliko počasneje. Joj, kaj naju še čaka?«

»Kaj naju še čaka? Ruševac vendar!« sem odvrnil Jernejcu, ki mi je iz nahrbtnika že vlekel pomirja- joče kapljice, ki sva si jih po dirki z bikom pošteno zaslužila. Potegnila sva vsak svoj kravji požirek in se po dolgem času zopet zasmejala.

»Veselo naprej,« rečem, »lovec nikdar ne sme izgubiti dobre volje!«

»Pa bi jo kmalu, tako sva tekla. Dobro slivovko imate, ta nama je vrnila korajžo. Potegniva še enkrat, da bo tudi dovolj moči, saj je še dolga in strma pot do zaslona,« je odvrnil in svetoval Jernejc ter naredil še požirek ali dva.

Potem sva stopala naglo, vso pot brez besed. Zvezde so zbledele in

noč je postala redkejša, ko sva dospela do zaslona, ki ni bil nič drugega kakor rušev grm in v njem kol, pritrjen poprek na veje.

»Tu počakajte, jaz pa pojdem onstran grebena. Če bi se tam oglasil, pridem po vas,« reče Jernejc in že izgine, ker se je že mudilo.

Iz nahrbtnika sem potegnil toplo srajco in se preoblekel, saj sem bil ves prepoten.

Komaj sem nabasal puško in sedel v grm za prečni kol, je v zraku završalo. Priletel je ruševac in se mi spustil za hrbet. Obračal sem glavo, da mi je v vratu zaškripalo, a petelina nisem mogel opaziti. Da bi se sedaj presedel, ni bilo misliti. Ruševac ima namreč — tako se reče — na vsakem peresu oko in uho! Tudi svojih dolgih nog, ki so mi razširjeno štrlele iz grma, nisem smel premakniti. Bil sem v skrajno neprijetnem položaju. Ruševac za grebenom je pa še vedno molčal. Rahel šum mi obrne glavo zopet predse. Kaj vidim? Dve kokoški, ruševki sta pricapljali do grma, prav med moji nogi.

Iz rdeče zarje na vzhodu je že lezla sončna obla, mene je pa začel lizati po hrbtu jelen, da sem še bolj drgetal v lovski mrzlici. Tedaj je petelin zapihal. Njegov »čuvšuj« je bil vedno pogostejši. Glava se mi je zopet počasi obračala proti ruševcu. Petelin je pihal za grebenom. Kadar je zapihal, je tudi skočil kvišku in videl sem ga le za hip. Vsakič, ko je zapihal in skočil, mu je v jutranjem soncu zažarela živo rdeča roža nad očmi in zasvetilo se mu je zeleno modro svatovsko perje.

Ali si predstavljate moj položaj: sedim na tleh, glava obrnjena skoraj za 180 stopinj, puška ob licu, pri nogah pa ruševki. Zdaj bi ga morda lahko streljal, toda ruševac molči za grebenom. Joj, lovec je pa res revež!

Kakor da bi petelin preizkušal mojo zdržljivost. Bila je to cela večnost! Če se zdaj zdaj ne bo oglasil, bom kapituliral.

Pa se me je končno le usmilil. Zo-

pet je zapihal in se pognal kvišku ter se mi za hip spet prikazal v svoji lepoti. Z očesom na muhi sem čakal na njegov naslednji skok. Dočakal sem ga in sprožil. Jek je planil prek planine in odmevi so se lovili po vrhovih in dolinah. Po streli mi je izginil izpred oči, le močno otepanje peruti sem slišal. Skočil sem na nastrel in komaj dva koraka za grebenom je ležal že umirjen. Šibre pa so mu izpulile nekaj drobnega perja in dva krivca.

Nisem pobral še perja, ko je že prisopihal Jernejc.

»To je pa šlo hitro,« je rekel in odlomil ruševo vejico.

»Prva pozornost velja mrtvemu lepotcu,« sem pripomnil in odlomil tudi jaz ruševo vejico.

Ruševca kot velika divjad zasluži zadnji grižljaj. Naj poslednjič simbolično zaužije smolnate iglice, ki so mu morda v najhujši zimski stiski reševale življenje!

Ah, kakšni ste lovci! Najprej žival

ustrelite, potem pa mrtvo častite, pravijo nelovci.

Ko sem klečal pred mrtvim lepotcem in mu odpiral kljun, da mu dam zadnji zalogaj, sem se zopet znova zalotil pred vprašanjem, zakaj sem ga odstrelil. Čašo sladkega vina je grenila kaplja pelina. Ali je bila res zloba v mojem srcu? Sem res hotel ubijati, uničevati? Sem si kot lovec še upravičen lastiti vzdevek: ljubitelj narave?

Pa se je v meni oglasil advokat: Ali je hudoben nedolžen otrok, ki si utrga lepo cvetico? To stori iz zlobe? Nikakor! Zgolj iz ljubezni in hrepenenja, da si prisvoji delček lepote. Kakor ima otrok rad pisano cvetje na livadi, tako pravi lovec ljubi gozdove in planine s pisano mavrico divjih živali.

»Kaj že toliko časa mečkate?« me je iz misli zdramil Jernejc.

Spoštljivo sem vtaknil vršiček v petelinov kljun in vstal.

»Tudi vi zaslužite vejico,« je moj vodnik položil vršiček na okrvav-

ljeno petelinovo perut in mi ga z levico ponudil na svojem klobuku. »Lovski blagor vam čestitam,« je rekel in najini desnici sta se pod klobukom tesno stisnili.

Spoštljivo sem vzel z levico vršiček s š tule njegovega pokrivala in si ga zataknil na desno stran svojega klobuka.

Po nevihtni noči, po dirki z bikom in lovu na ruševca je bilo jutro, da lepše ni moglo biti.

Jernejc je vtaknil ruševcu skozi nosnici vrvico in si ga obesil na puškini cevi. Spustila sva se v dolino, a čez ogrado, kjer je gospodoval hudobni bik, še enkrat nisva upala.

»A ste ga dobili?« je pozdravil posestnik, ki naju je opazil skozi okno in nama prišel naproti pred duri. Vstopili smo. Stresla sva brašno iz nahrbtnika na mizo in se dobro založila. Gospodar pa je prinesel tuklo — jabolčnik — in zalili smo ruševca, prvega in zadnjega v mojem življenju.

Triglavski paradiž

(Filmski scenarij — I. nadaljevanje)

Tone Svetina — ilustriral Jurij Mikuletič

Zvečer na velikega petelina:

Napotita se nekoliko navzdol, do roba prvega gozda. Mrak je poln vznemirljivih glasov. V gorovju se življenje močnejših ohranja s smrtjo šibkejših. Z mrakom gredo na lov tudi roparji. Lisica, kuna, podlasica, vse se plazi in čaka, da se nebogljene mladič oddalji od matere.

Modrikasti mrak zagrinja visoko smrečje Črnega roba. Tu so smreke redke, koničaste in podobne stolpom katedral. V gozdu počasi, komaj zaznavno, temni. Ptičje petje počasi ponehuje. Uharica se je naselila v duplu stare bukve. Njen krik para mrak, da ledeni kri živimo. Oranžno žarijo njene oči, kot dva oglja, in že razprostre krila. Neslišno plahuta med drevjem. Odpegljala se je na lov.

Lovca sedeta na okrajek k debelemu deblu in prislušujeta. »Dolgo ga ni,« šepne Rok in pogleda Klemen, ki zavzeto strmi v šop smrečja na vrhu oskalkov. Ravnodušno vleče vivček in z roko pomiri mladeniča. Še čakata. Nenadoma v mrak šumno zafrfotajo peruti med vitkimi debli. Mimo njiju vijugasto zajadra velika temna ptica in utone v smrečju na robu.

Petelin je sedel v gred in lovčema je nasmeh raztegnil obraz. Potolazena sta. Zdaj čakata mirno, kdaj se bo oglasila tajinstvena pesem noči. Svod temni. Končno petelin, komaj slišno, samo nekajkrat zakleplje, potem pa utihne. Lovca zamaknjeno čakata. Toda, ko petelin le ne zapoje, prišepne Klemen:

»Petelini ne pojejo po naročilu. Ta bo šele zjutraj zapel. Glavno je, da veva, kje ga iskati. Tu bo prešpal...«

Kot dve senci izgineta lovca nazaj na stezo, ki vodi h koči.

Zjutraj vstaneta ob dveh. Zvezdnata noč mre nad temnimi robovi gora. Prižgeta ternico in zavijeta med zaplatami rušja navzdol proti gozdu. Noč je strdila sneg in srež hrsti pod čevlji. Ni še pričelo bledeti nebo, ko sta na robu. V gozdu leže velike zaplate snega, ki se ga skušata ogniti. Čim bliže sta okrajku, kamor je sedel petelin v gred, tem predvidnejši je njun korak.

Nazadnje Klemen obstane, pogleda Roka in položi prst na usta. Naslonita se na drevo in gledata, kako bledijo zvezde. Nenadoma ju zmoti šum v smrekah na robu skal. Petelin se je prebudil in zafrfotal s perutmi. Pomirjena sta. Zdaj bo kmalu zapel.

Ko zadone prvi rahli, tanki glasovi v tišino jutra, si stari lovec z dlani poveča uhlja.

»Tam je!« šepne Roku.

Petelin kleplje počasi, kot bi po kapljah natakala studenčnico v pločevinasto posodo. Njegova pesem postaja bolj ognjevit. Zlije se v čudovito trljanje, ki zveni v molk zelene mračine. Klemen dregne mladega lovca. Da mu znak, da bosta petelina naskočila. Vsakokrat, ko petelin brusi, se poženeta korak ali dva, prav po mačje naprej. Obsedel ju je zalezovalni nagon. Naglo in neusmiljeno se približujeta zaljubljeni, v svojo pesem zatopljeni ptici.

Petelin poje vse bolj strastno, zavzeto in burno. Čim bliže sta, tem večja drhtavica je v njunih obrazih. Kolneta, prav potihno, kadar zahrsti veja ali sneg pod neprevidno nogo. Nerodno plešeta okoli šopa dreves in iščeta pot.

Prvi svit prelomi obroč temè nad gorami in ptičji zbor se oglašja k petju. Nekje v daljavi uka sova, in nekje v bližini je slišati krik zajca, ki umira v lisičjih zobeh.

Petelin preneha peti, lovca obstane, krik je vznemiril vse tri. Smrt je posegla v ljubezen in jo utišala.

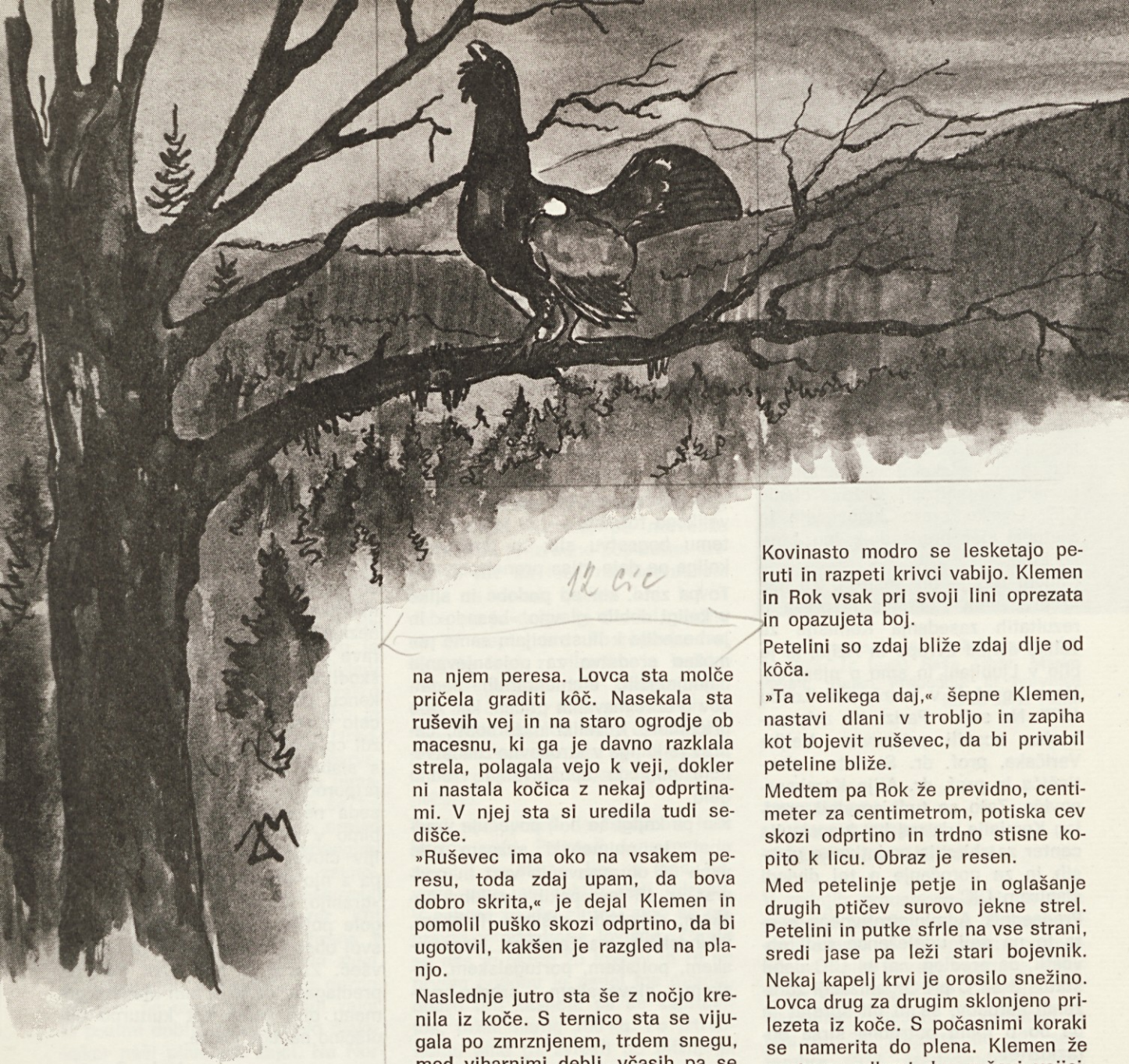
Lovca sta nevoljna. Čakata, čakata in naposled le zagledata petelina, ki se prestopa na vrhu smreke. Razočarano strmita za njim, ko razprostre krila in se zapelje v vijugi ter pristane na ukrivljeni bukvi. Ko se ptica umiri, spet zapoje. Zdaj jo lovca ponovno naskakujeta. Kmalu sta pri njej.

Rahel sončni svit je oblil z lesketajočo svetlobo bahavo petelinovo perje. Vsa prevzeta strmita v biser temnih gozdov. Petelin se šopiri in se prestopa ter steguje pojočo glavo v pozdrav vzhajajočemu soncu.

Stari Klemen dregne Roka pod rebra, kot bi mu hotel reči: »No, ali ga boš?« Toda Rok odkima, kar je tudi Klemenu še kako po volji.

Samo strmita in gledata ga. Sonce se dviga in ptičja hvalnica preglaša petelinovo petje. Pod smrekami se oglašajo kokoši. Petelin pogleda nekajkrat k njim in zajadra mednje.

»Dovolj je, slišati ga,« je rekel Rok.

»Premalo jih je, pa jih je škoda streljati!«

»No, boš pa ruševca zjutraj, saj že nekaj let hrepeniš po krivcih!« je odvrnil Klemen.

Na ruševca:

Prespala sta dopoldan, po kosilu pa sta se napotila na mejo zadnjega drevja, kjer je bilo na jasi, obdani z redkimi, krmežljivimi macesni, rastišče ruševcev. Na zaplati snega je bilo mnogo sledov, ki so jima povedali, da ruševci prihajajo tja. Sneg je bil poplesan od ostrih krempljev, in sem in tja so ležala

na njem peresa. Lovca sta molče pričela graditi kôč. Nasekala sta ruševih vej in na staro ogrodje ob macesnu, ki ga je davno razklala strela, polagala vejo k veji, dokler ni nastala kočica z nekaj odprtina-mi. V njej sta si uredila tudi se-dišče.

»Ruševce ima oko na vsakem peresu, toda zdaj upam, da bova dobro skrita,« je dejal Klemen in pomolil puško skozi odprtino, da bi ugotovil, kakšen je razgled na pla-njo.

Naslednje jutro sta še z nočjo kre-nila iz koče. S ternico sta se viju-gala po zmrznjenem, trdem snegu, med vihnimi debli, včasih pa se jima je udrlo do pasu. Ob pravem času sta prišla na rastišče in sedla v koč. Mrzilo ju je, ko sta čakala in gledala, kako na vzhodu blede noč.

Nenadoma so zašumele peruti. Rok se je zdrznil in skoraj ustrašil, ko je ruševce padel prav pred njiju, kot kamen z neba. Nekaj časa je čepel na sneženi planji in oprezal, potem pa stegnil glavo in zapihal: »Čšuj — čšuj — čšuh —«. Potem je zagrulil in zaplesal.

V rušju se oglašajo putke. Še nekaj-krat završi in na plano padejo še tri-je petelini. Divji ples, pihanje in gruljenje se vname, dokler se dva jezna petelina ne spopadeta.

Jutranja zarja obarva vzhod in tem-ne lise na snegu postajajo razločne.

Kovinasto modro se lesketajo pe-ruiti in razpeti krivci vabijo. Klemen in Rok vsak pri svoji lini oprezata in opazujeta boj.

Petelini so zdaj bliže zdaj dlje od kôča.

»Ta velikega daj,« šepne Klemen, nastavi dlani v trobljo in zapiha kot bojevit ruševce, da bi privabil peteline bliže.

Medtem pa Rok že previdno, centi-meter za centimetrom, potiska cev skozi odprtino in trdno stisne ko-pito k licu. Obraz je resen.

Med petelinje petje in oglašanje drugih ptičev surovo jekne strel. Petelini in putke sfrle na vse strani, sredi jase pa leži stari bojevniki.

Nekaj kapelj krvi je orosilo snežino. Lovca drug za drugim sklonjeno pri-lezeta iz koče. S počasnimi koraki se namerita do plena. Klemen že spotoma odlomi dve ruševi vejici, eno da v kljun mrtvemu petelinu za zadnji grižljaj, drugo pomoči v kap-lje krvi in jo položi na klobuk ter jo ponudi uplenitelju z besedami:

»Lovski blagor!«

Krepko mu stisne dlan. Roku se raz-leze obraz, vejico si zatakne za klo-buk in vzame iz Klemenovih rok še ruševca. Držeč ga za noge, ga dvig-ne v višino brade in reče:

»Lep je!«

»Star je in nisva napravila škode,« dé Klemen, »in še lep je povrh — pet krivcev ima!«

Po kačasti stezi se spuščata proti koči. Iz za vzhodnih gora se dvigne sonce in ožarja vrhove.

(Se nadaljuje)

ADMINISTRATIVNI SVET CIC V PARIZU

V pripravi na zasedanje generalne skupščine CIC v Marseillu, v času mednarodne razstave, je imel administrativni svet CIC, 1. in 2. marca 1977, sejo v Parizu. Udeležili so se je skoraj vsi zastopniki lovskih organizacij držav članic CIC. Lovsko zvezo Jugoslavije je zastopal njen predsednik, ing. Mar-ko Bulc.

Dnevni red je bil obširen. Za nas je predvsem zanimiva razprava o rezultatih zasedanja Komisije za veliko divjad Evrope in Azije, ki je bilo v Ljubljani in smo o njem obširno poročali v marčevem Lovcu 1977. Na seji v Parizu so zelo pohvalno ocenili prispevke: Veljka Varičaka, prof. dr. Staneta Valentinčiča in prof. dr. Alije Karahasa-novića. Zato so tudi sprejeli predlog Komisije, da naj bo Jugoslavija center za zbiranje podatkov o gam-sih in za poročanje o tej divjadi članicam CIC.

Predsednik Administrativnega sve-ta je na seji udeležence tudi ob-vestil, da predlog, naj bi CIC dobil status B ali C pri Organizaciji zdru-ženih narodov, še ni bil sprejet in da bo o njem potrebna širša ob-razložitev.

J. P.

DELO, VREDNO PRIZNANJA IN POHVALE

Naši najbližji sosedi in lovski ko-legi z onstran meje, iz Julijske kra-jine in Furlanije, so nas ob koncu lanskega leta prijetno presenetili s knjigo »I rapaci« (Grabežljivci), v kateri z izjemno natančnostjo in nazornostjo obravnavajo 54 vrst grabežljivcev (ujed in sov), ki se občasno, ob selitvah ali zgolj slu-čajno, pojavljajo tudi v naših kra-jih. V knjigi pogrešam samo ptice iz reda pevcev (krokarja, vrane, kavke, šojo, srako), katere mi na-vadno tudi prištevamo k grabež-ljivcem.

Knjigo sta napisala Dino Perco in Fabio Perco, ob sodelovanju s Francom Percom, ki so sami poskr-beli tudi za bogato slikovno gradi-vo, s katerim je knjiga dobesedno razkošno opremljena, saj vsebuje 20 celostranskih barvnih umetni-ških slik, 125 barvnih podob ptic v različnih formatih in 215 perorisb. Vse skupaj na 140 straneh sicer velikega formata — 30×21 . Kljub temu bogastvu slik in podob pa knjiga ne daje vtisa prenatrpanosti. To pa zato, ker so podobe in slike v knjigi dobile glavno »besedo« in je besedilo k ilustracijam samo po-možno sredstvo za pojasnjevanje najnunejših, elementarnih podat-kov o obravnavanih pticah, kar zelo pripomore k veliki nazornosti, če-prav je knjiga v strokovno-znanstve-nem pogledu upoštevanja vredno delo.

Kar pa knjigi še bolj povečuje vred-nost, je poimenski seznam ptic vseh 54 obravnavanih vrst in pod-vrst v 15 evropskih jezikih: če-škem, danskem, grškem, finskem, islandskem, madžarskem, nizozem-skem, poljskem, portugalskem, ru-skem, slovenskem, srbsko-hrva-

škem, španskem, švedskem in tur-škem.

Knjiga je res izjemen dosežek, vreden pohvale in priznanja. In kar človeka še bolj pritegne, je geslo, zajeto v samem naslovu: »I rapaci — conoscerli e proteggerli« — »Grabežljivci — da bi jih spo-znali in varovali«. Ob tem naslovu pomislim na naša domača ekstrem-na gledanja na grabežljivce. Po eni strani je še nekaj »starih jagrov«, ki bi »pokončali« vse »škodljivce« do zadnjega v svoji brezmejni do-mišljavosti (ali prav tako obsežnem neznanju), da je človek vladar na-rave in on sam najbolje ve, kaj je škodljivo, kaj koristno. Na drugem koncu pa so nekateri »ljubitelji«, celo v strokovnih krogih, ki se jim zdi celo ime »grabežljivec« beseda s slabim prizvokom in je več ne priporočajo. Menim, da je ta be-seda neprimerna le, kadar jo ra-bimo v pridevniški obliki: grabež-ljiv človek — človek zver. Kadar pa z njo označujemo vrste ptic, ki »grabijo, zagrabijo« svoj plen iz gole potrebe po prehranjevanju za svoj obstoj, potem mi je ta beseda všeč. Zame je natančna, lepa in predlagam, da jo v tem njenem po-menu ohranjamo kot kulturno de-diščino našega jezika.

Janko Perat

LOV NA NORVEŠKEM

Po dovršeni srednji šoli me je pot zanesla skupaj s prijateljema na Norveško. Tja smo odšli na prakso, v tovarno gozdarskih strojev in da bi se seznanili s tehnologijo izko-riščanja, gojenja in varstva norve-ških gozdov. V tovarni smo se spo-znali z delovodjo Jens-om Holm-om. Pri njegovi družini smo bili tudi na hrani. To so zelo pristrčni ljudje. Veliko ur smo presedeli ob kavi in dobrem »gull snitt-u« ter se po-menkovali o lovu.

Norveška oziroma Skandinavija sploh je za lovca nedvomno zelo privlačna dežela. To je dežela ne-

šteti jezer, rek, potokov, slapov, ledenikov in tunder. Tla so iz gnajsa, gabra, granita, kristalastih škrlavcev in peščenjakov. Gozdove sestavlja predvsem rdeči bor in smreka. Listavcev je zelo malo in so gospodarsko manj pomembni. Divjad je na Norveškem, z ozirom na sever, razmeroma zelo številna.

Verjetno je to posledica nekdanjega načrtnega iztrebljanja volkov, medvedov in drugih predatorjev. Tako je danes volk na južnem Norveškem izredno redka zver. Veliko pa je kun, jazbec, lisic in celo ris ni nobena redkost. Zelo veliko je srnjadi, žal pa je odstrel te divjadi (srn in srnjakov) dovoljen kratko dobo, šele po 1. oktobru. Tako je uplenitev srnjaka z rogovjem izredna redkost, kajti srnjaki na Norveškem v tem času na splošno nimajo več rogovja. Zanimivo je še to, da so dovoljeni pogoni na srnjad s psi, vendar le s kratkonogimi jazbecarji. Precej je tudi zajcev, posebno se razmnože na osamelih otokih sredi ogromnih jezer. Kot edini otočani imajo tam hrane v izobilju. Toda to niso poljski zajci, ki naseljujejo naša polja in gozdove, pač pa evrazijski snežni zajci, ki pozimi dobijo snežno belo dlako, kakor naši planinski zajci. Na Norveškem se je tudi ohranil bober. V velikih čredah se giblje vedno proti vetru »rainsdir« — severni jelen. Pri tej vrsti jelena nosi rogovje tudi košuta. Za lov na severnega jelena je dovoljena risanica z enim samim nabojem oziroma z zapечатim magazinom. Še vedno je razmeroma veliko ruševcev in velikih divjih petelinov. Toda tudi tu je industrializacija stegnila svojo zlo roko, kajti nekoč je bilo na Norveškem te plemenite perjadi na pretek. Prah in smog iz škotskih, nemških, čeških in poljskih tovarn z vetrovi potuje tudi nad Norveško in počasi ter zanesljivo zastruplja tla in vodovja. S strokovnimi meritvami ugotavljajo nenehno večanje koncentracije H-ionov. Posledica je padec staleža divjadi, lososi

v južnonorveških rekah se ne drstijo več in nekatera jezera — na videz sicer čista — so ostala brez rib. Dijaki gozdarske šole v Byglandu v Setesdalju gojijo v žičnih oborah ruševce in velike peteline ter ugotavljajo vpliv zakisane hrane na razmnoževanje in življenje sploh te perjadi.

Na Norveškem živi tudi največji med jeleni — los, po norveško »elk«. Los je izredno popularna divjad in lov na losa na Norveškem velja za nekaj ljudski lov. Lovna doba pa je dolga le 14 dni, prične se 27. septembra. Po rogovju razlikujejo lose z vilastim in lopastim rogovjem. Los doseže težo 700 do 800 kg. Živi v gozdovih in močvirjih. Za lov nanj uporabljajo posebno ostrega psa — elkhunda, ki je precej podoben nemškemu ovčarju.

Imel sem priložnost spoznati losa in lov nanj. Prijatelj Jens nas je povabil na skupni lov na losa. Seveda smo se vabilu radi odzvali. V soboto zgodaj zjutraj smo se odpravili v oddaljeno lovišče. Zbralo se nas je okrog 20 lovcev in že po prvem pogonu je padel los mladič, dobro uro kasneje pa še kapitalni los, težak okrog 700 kg. Po iztrebljenju smo ga zvelikli do bližnjega jezera, ga natovorili na čoln ter se po vodni poti vrnili domov. Obstrelen los je nevaren, neredko si mora lovec pred njim pomagati na drevo.

Lovstvo na Norveškem je bistveno drugače organizirano kakor pri nas. Z ozirom na to, da je ta velika dežela izredno redko naseljena, saj ima komaj 4 milijone prebivalcev, niso redki posestniki z več tisoč ha gozdov. Gozdni posestniki z manj kakor 5 tisoč ha se združujejo v lovska združenja — klube. Na ta način si pridobijo pravico do lova, kajti površina vsakega lovišča mora biti čez 5 tisoč ha. Za lov v državnih gozdovih pa si mora lovec kupiti lovno dovolilnico.

Saša Trošt

Z uplenjenim losom v Telemarku, 27. 9. 1975: (z leve) Saša Trošt, Marko Pavšič, Rajko Prepadnik in norveški lovec Jens Holm

MEDNARODNA LOVSKA RAZSTAVA V ČEŠKIH BUDEJOVICAH

V zadnjih avgustovih dneh 1976 je priredila Lovska zveza Slovenije v sodelovanju s Kompasom potovanje na ogled lovske razstave v Buđeovicah na južnem Češkem.

Razstava v Čeških Buđeovicah je bila od 28. avgusta do 12. septembra 1976. Mednarodna lovska organizacija (CIC) je priznala razstavi, ki je prikazovala uspehe posameznih držav v tej gospodarski panogi, mednarodni karakter. Zastopane so bile: SZ, ČSSR, NDR, Madžarska, Bolgarija, Poljska in Jugoslavija. Ocenjevalno komisijo so sestavljali: dva predstavnika iz Poljske in po en zastopnik iz Madžarske, Bolgarije, Romunije in Sovjetske zveze.

Jugoslavija, Madžarska, Poljska in Romunija so razstavljale v največjem paviljonu z 960 m² površine. V njem je bilo prikazanih prek 2000 trofejev.

Madžarska se je predstavila s svojimi že tradicionalno kvalitetnimi rogovji jelenov. Tudi rogovja damjakov, srnjakov, rogoi muflonov in

Vhod na mednarodno lovsko razstavo v Čeških Budejovicah

Foto M. Hain

čekani merjascev so dosegli visoke točke. Razstavljenе eksponate so dopolnjevale rjavo tonirane fotografije z lovsko tematiko.

Izredno močno rogovje srnjakov je tudi tokrat imela Poljska. Prav tako niso manjkala rogovja jelenov in damjakov, čekani divjih merjascev ter volčje in risje kože. Lovske medalje, značke, žige in znamke nam je predstavil zbirateljski klub lovskega muzeja. Lepe so bile umetniške slike z lovskimi motivi. Po kvalitetnih in zato tudi visoko ocenjenih medvedjih kožuhih je Romunija znana že dalj časa. Za medvedjimi kožuhi niso zaostajale kože volkov in risov ter njihove lobanje. Rogovja damjakov, srnjakov in rog-lji gamsov pa so pričali o kakovosti romunske parkljaste divjadi.

Jugoslavija je prikazala lovske trofeje naše avtohtone divjadi, seznanila obiskovalce z razširjenostjo le-te in trofeje popestrila s fotografijami v črno-beli tehniki.

V razstavnem paviljonu Sovjetske zveze smo si ogledali nam manj poznano divjad azijskih in polarnih predelov. Prikazana je bila s pomočjo dermoplastik, trofej, diapozitivov in fotografij. Filme so projicirali v posebni dvorani. Seznanili smo se z razširjenostjo in populacijsko gostoto divjadi, z višino odstrela ter narodnim dohodkom iz lovstva v Sovjetski zvezi.

Češkoslovaška je razstavljala v dveh paviljonih; v prvem so bile prikazane njihove najlepše trofeje, v drugem pa so bile poleg posameznih dermoplastik in trofej raz-

ne pasti, orožje in drugi lovski pripomočki. Seznanili so nas z obolenji divjadi, predvsem z zajedavci ter s preventivo in zdravljenjem. Delo v lovišču, skupinske love ter delo z odstreljeno divjadjo so prikazovali s fotografijami. Prepričali smo se, da lovci radi delajo s šolsko mladino, katero nenehno seznanjajo z naravo, divjadjo ter s cilji lovstva.

Najzanimivejši je bil paviljon z razstavljenimi prvaki iz posameznih držav; nekateri so tudi novi svetovni prvaki.

Sovjetska zveza je dobila kar tri najvišja priznanja. Romunom so odvzeli dosedanj rekord za risovo kožo. Nov svetovni rekord je 164,12 točke. Pravo presenečenje je bilo rogovje losa, uplenjenega leta 1972 v Kirovski oblasti, ki je sedaj najmočnejše na svetu. Z oceno 470,25 točke je za 55 točk močnejše od dosedanjega šampiona, prav tako losa iz SZ, ki ni bil premagan že od leta 1934. Svetovni rekord pripada tudi čekanom iz SZ, ki so le za 0,25 točke boljši od zadnjega bolgarskega in hkrati svetovnega rekorda.

Primat madžarskim jelenom je odvzela Bolgarija. Novega svetovnega prvaka, ki ga je leta 1975 uplenil Todor Živkov, je komisija ocenila z 253,62 točke in je le za 0,64 točke močnejši od madžarskega rekorda. Romunija je dobila nazaj svetovnega prvaka — medveda. Njegov kožuh je bil ocenjen s 465,28 točke, to je kar za 45,77 točke več od prejšnjega svetovnega prvaka — medveda iz Slovenije. Za 0,40 točke

pa je izboljšala svoj državni in tudi svetovni rekord medvedove lobanje.

Rekord za srnjakovo rogovje je ostal Madžarom, z oceno 198,10 točke. Češkoslovaški ostane najmočnejši muflon. Rekord je 240,65 točke. ČSSR je tudi dobila svetovni rekord za kožo divje mačke, ki ima oceno 60,62 točke.

Razstavljenih je bilo okoli 5000 trofej. Največ je bilo srnjakov in jelenov. 2642 trofej iz Češkoslovaške in 1120 iz drugih sodelujočih držav je dobilo medalje. Premaganih je bilo več dosedanjih državnih, evropskih in svetovnih rekordov.

Razstavljenе trofeje in drugi lovski eksponati naj bi potrdili, da se lovstvo v teh državah razvija v pravilni smeri. Razstava je hkrati tudi pozivala k varstvu narave. V tem času so bili v Čeških Budejovicah tudi razni seminarji, konference in simpoziji. Eden takih je bil seminar o razvoju lovstva na Češkoslovaškem.

Razstava je doživela velik odmev. Dnevno si jo je ogledalo poprečno 100 000 obiskovalcev. Ker je imela mednarodni značaj, jo je obiskalo tudi veliko ljudi iz tujine. Zato je škoda, da so bile legende le v češkem jeziku. Morda bi bilo dobro, če bi k sodelovanju pritegnili tudi druge evropske države. Tako bi bilo število razstavljenih trofej večje, kvaliteta in tudi sama predstavitev eksponatov pa še bolj pestra.

Romana Erhatic, Tehniški muzej Slovenije

Lovski oprtnik

Visoke preže in novi lovski zakon

Visoke preže so zaprte in odprte. Postavljamo jih v razne namene: za ugotavljanje stalaža, spolov, kvalitete divjadi in tudi za odstrel. Preže za opazovanje in odstrel postavljamo ob gozdnih jasah oziroma posekah, ob kmetijskih kulturah, stečinah, prehodih, mrhoviščih. Preže samo za opazovanje (in fotografiranje) divjadi pa zgradimo ob krmnih njivah, napajališčih, krmiščih ipd. Ni lovsko pravično streljati divjad ob solnicah, krmiščih, umetnih napajališčih in krmnih njivah.

Preža naj bi bila postavljena do 8 m visoko, kar je odvisno od terena. Prvenstveno mora biti stabilna, varna, kar je prvi pogoj za udobno čakanje, opazovanje in tudi za odstrel. Na preži mora biti prostora najmanj za dve osebi, za lovca spremljevalca in za lovca gosta.

Čakamo lahko ponoči ali podnevi, čakamo lahko nočno ali dnevno divjad. Ob tej priložnosti naj poudarim, da novi lovski zakon ne dovoljuje več streljati divjih prašičev s pomočjo baterij in drugih svetlobnih pripomočkov oziroma reflektorjev. Novi lovski zakon nas v svojem 49. členu tudi pouči, da je od parkljaste divjadi možno ponoči loviti samo divjega prašiča, ne pa srnjadi, jelenjadi, kar se je doslej prakticiralo zlasti v jasnih mesečnih nočeh. Ob tem se pa lovci že sprašujejo, od kdaj do kdaj je noč. Na to vprašanje bo nekdo moral odgovoriti avtoritativno. Po mojem mnenju je noč čas, ki se začne (eno) uro po sončnem zahodu in konča (eno) uro pred sončnim vzhodom. Ponoči pa je seveda dovoljeno streljati — z visoke preže ali s tal — vso drugo divjad v času lovne dobe nanjo, npr. lisico, kuno, jazbeca. A v vsakem primeru brez reflektorja!

Preža mora biti postavljena

na primernem mestu. Pred gradnjo moramo misliti na dostop do preže, na smer vetra, na vzhajanje in zahajanje lune. Luna naj ne sveti strelcu v oči, ampak v hrbet! Preža naj bo tudi čimbolj skrita, da po nepotrebem ne zbuja pri divjadi pozornosti. Zlasti odprta visoka preža naj tudi ne stoji tako, da se s tal pod prežo v glavnem vidi kot ozadje nebo. V takem primeru nas divjad izpod preže ob najmanjšem premiku takoj opazi.

Za zgraditev odprte visoke preže na samostojnih drogovi (ne na drevesu) potrebujemo približno 120 do 150 metrov 5 do 15 cm debelega lesa. Sedež oziroma klop na preži naj bo toliko od poda, da udobno lahko držimo noge na podu in sploh udobno sedimo. Lege poda kakor tudi sedeža morajo biti pribite približno v razmiku 3 cm, za odtekanje vode in pronicanje snega. Žebeljev, 100 do 150 mm, je treba 4 do 5 kg. Izkušen lovec-delavec s primernim orodjem postavi tako prežo v 15 do 20 urah, vstevši pripravljanje lesa, ki pa mora biti v bližini. Najpripravnejši les so suhe smreke (sušice). Te vrstice sem napisal iz lastnih izkušenj v lovski praksi.

Anton Dragar,
LD Suha krajina

Na Žavcerjevem vrhu je letos pel divji petelin že januarja

V julijskem Lovcu 1975, na 112. strani, sem napisal:

»Na Žavcerjevem vrhu (924 m) poje tudi divji petelin, ki je popolnoma zaščiten že tretje leto. Več let nazaj je pel samo po eden, letos (1975) spomladi pa trije. Bodočnost bo pokazala, če se bo spričo vedno večjega nemira v gozdovih Žavcerjevega vrha (gozdarska tehnika, turizem, nabiranje gozdnih sadežev) petelin v tem sicer idealnem revirju obdržal oziroma njegov stalež povečal.« Prijatelj K. H. pa mi je konec marca letos med drugim pisal: »Popolna zaščita divjega petelina je bila podaljšana še v lovskem letu 1976/77. Skupno je bil torej

petelin v našem lovišču popolnoma zaščiten štiri leta. Ker je bila letos razmeroma zelo topla zima, je v Žavcerjevem vrhu petelin začel peti že januarja. Naša LD Gaj je imela lovski posvet 19. marca. Dan pred posvetom se nas je več lovcev zbralo v koči na Žavcerjevem vrhu. Zjutraj smo šli poslušati peteline po celotnem revirju. Ugotovili smo razveseljivo dejstvo, da je pelo osem petelinov. Potem smo na posvetu seveda razpravljali tudi o petelinih. Predlagali smo, da bi letos enega odstrelili.«

Kaj torej dokazuje tako lepo število divjih petelinov na Žavcerjevem vrhu? To, da je zaščita kljub vedno večjemu nemiru važna postavka za ohranitev te čudovite gozdne perjadi.

C. F.

Plen, uplenitelj, upleniti (Lovsko izrazoslovje)

Kadarkoli slišim te besede iz ust lovcev ali berem napisane, mi je, kakor da bi me udarilo po glavi. Pripovedujejo: »Zadnjo nedeljo smo uplenili...« »Danes je bil bogat plen...« »Uplenitelj velikega merjasca je bil Franjo.«

Toda, mar nismo lovci gojitelji divjadi, njeni zaščitniki ter ljubitelji narave, vse »živane in cvetane«? In kot taki naj bi hodili v lovišče »plenit«? Lovci, katerim je družba zaupala upravljanje lovišč in varstvo divjadi, hodimo plenit? Kaj, če bi nekoliko premislili, kaj pravzaprav pomenijo te besede!

V Pleteršnikovem slovensko-nemškem slovarju piše: plen = die Beute, der Raub (plen, rop); pleniti = Beute machen, plündern, rauben (pleniti, ropati).

Lovec, ki upleni divjad, naj bi bil torej plenitelj, ropar? V omenjenem slovarju je »Plünderer« plenitelj, ropar. V lovskem izražanju bi lahko le rekli, da je plenitelj oziroma uplenitelj lovski tat, torej divji lovec ali krivolovec, tisti ki po lovišču pleni, krade, ropa.

V lovišču, kjer se goji divjad, pa člani urejene lovske družine divjad odstrelijo (s

puško); ulovijo ali odlovijo pa jo npr. živo v mreže in pasti. Nikdar pa je — po mojem mnenju — ne bi smeli upleniti, saj to je tatinski posel.

Lovec gojitelj se lahko primerja npr. z vrtnarjem. (Sicer bi ga lahko primerjali zlasti z živinorejcem, vendar naj te primerjave ne uporabim, ker bi utegnili zadišati po »živinorejskem modelu«!) Vrtnar torej goji cvetlice raznih vrst. Skrbi, da ne skačejo po njih otroci, da živijo in rastejo v kar najboljšem »življenjskem« okolju, da so v okras njemu, vrtu in kraju. Kadar pa ima vrtnar dovolj cvetlic, godnih za »odstrel« ali »odlov«, jih potrga ali odpuli. Toda poskrbel bo, da bodo na istem prostoru kmalu zrasle in cvetele nove cvetlice. Podobno delamo tudi lovci. Gojimo divjad, skrbimo zanjo, presežek pa seveda odstrelimo oziroma odlovimo. Vrtnarjeva zasluga je, da rože so, čeprav jih prav on največ potrga. Zasluga lovcev pa je, da so divje živali. Ali naj bi bil zato ustrezen izraz za lovca, da je »plenitelj, ropar, uplenitelj«? Upam, da sem s primerom dokazal, da obravnavane besede ne sodijo v lovsko izrazje (slovar divjih lovcev in krivolovcev naj jih pa le obdrži!).

Iz lovišča LD Dravograd
Foto M. Juvan

Plenile, kradle in ropale so samo horde, ki so vdirale v druge dežele. Plenili so Huni, Turki in v zadnji vojni samozvani nadljudje »ibermenši« — Nemci ter njihovi pomagači.

Lovcem priporočam, da naj govorijo in pišejo: »Ustrelil, odstrelil sem srnjaka oziroma ulovil ali odlovil sem živo lisico.« Plen pa naj bo lovina, še posebno več divjadi na skupnem lovu.

Naša lovska terminologija je razmeroma še mlada. »Lovsko-ribiški slovar« dr. Janka Lokarja je točno pred 40 leti zaoral ledino. Od tedaj se je že mnogo spremenilo, toda jedro je ostalo. Medtem je lovsko izrazje začel postavljati na pravo mesto naš urednik France Cvenkel. Toda z delom bi bilo treba nadaljevati. Mladim in starim lovcem bi bil potreben nov slovar slovenskih lovskih besed.

Skrajni čas je, da odstranimo popačene tujke, da ne bomo več govorili o »šusu, šrotu, zeksarju« itd. In po mojem mnenju bi bilo dobro, da izbiramo tudi med slovenskimi lovskimi izrazi. Recimo bobu bob in popu pop! Pravičen lovec naj torej odstrelil ali ustrelil divjad (s puško), odlovi ali ulovi pa divjad npr. živo v mrežo za razplod v drugih loviščih. Kar odstrelimo ali ustrelimo, naj bo lovina in ne plen, kar pa ulovimo ali odlovimo pa odlov ali ulov.

Alfonz Mazlu

Pripomba:

Utemeljitev Alfonza Mazluja proti rabi v naslovu navedenih besed je upoštevanja vredna. Vendar je dejstvo, da večkrat ni moč uporabiti drugega izraza kakor »uplenitelj«. Kako pa naj bi sicer z eno besedo imenovali lovca, ki je ustrelil divjad? »Odstrelitelj« vendar ne more biti. Podobno je večkrat nemogoče namesto besede »plen« uporabiti »lovino«. Lahko pa je namesto besede »upleniti« uporabiti glagol »odstreliti« ali »ustreliti«. Lahko tudi namesto »uplenjene« divjadi vidimo »odstreljeno, ustreljeno« divjad.

Predlog tovariša Mazluja naj torej velja kot priporočilo, da

namesto obravnavanih izrazov uporabljamo — če je le možno — druge, ustreznejše besede.

Urednik

Mladi pišejo

Medveda

Septembra, ob koncu tedna, smo se oče, brat in jaz odpeljali tistega večera iz razsvetljene Postojne v temačni Javornik poslušat jelenovo rukanje. Vozili smo se po gozdni cesti in se na več krajih ustavili ter poslušali. Vendar jelenovega rukanja nikjer, le veter je šumel v drevesnih vrhovih. Vsakič, ko smo se ustavili in zaman vlekli na ušesa, smo se tolažili, češ da bomo ob prihodnjem postanku jelena gotovo slišali.

Ko smo se tako peljali po enem izmed številnih javorniških klancev, je hušknil čez cesto lep, zavaljen sivi ponočnjak — jazbec. Vzburil je

našo lovsko kri, da smo poskakali iz avtomobila. Toda zaman smo ga iskali z baterijami v rokah.

Napetih oči smo se peljali naprej, ko je stekla čez cesto košuta s teletoma. Kmalu so vsi trije izginili iz objemov naših žarometov. Takrat pa se je oglasil iz daljave jelenov glas, kakor bi nas hotel posvariti, češ da nimamo pravice z baterijami motiti njihovega ženitovanja.

Jelen je utihnil in naš avtomobil je zopet godrnjajoč začel »požirati« kilometre. Kmalu sta naju na cesti ustavila dva para kot oglje žarečih oči. »Košuti,« reče oče.

A hip zatem smo spoznali lastnika teh oči. Pred nami po cesti sta tekla mlada, nadobudna medveda. A našega zasledovanja je bilo kmalu konec, kajti eden izmed podplatarjev se je ob kupu peska pri cesti spotaknil in se zakotalil nekaj deset metrov globoko v dolino. Medtem je drugi kosmatinec našel stezo za sestop, toda tudi ta je bil neroden in tako zagnan, da se je tam spodaj zaletel v drevo, čeprav smo mu z roba ceste svetili z baterijami. Prvi, ki je delal prevale po pobočju, se je tam spodaj strahovito

hitro pobral in planil med mlado drevje, ki se je ob njegovem zaletavanju majalo sem in tja. Končno prav tam na dnu še en močan trušč in pika.

Jaz bi se najraje zasmejal na glas, če me ne bi oče opozoril, naj bom tiho, češ da nimamo pravice plašiti gozdnih prebivalcev.

Medveda sta s te »cirkuške predstave« gotovo odnesla buške, mi trije pa smo jima še danes hvaležni za zabavno akrobacijo.

Janko Muhič, Postojna

Po dolgem čakanju je le prišel

Bil je lep popoldan. S prijateljem Tomažem sva se umaknila poletni vročini v gozd nad Puštalom. Sprehajala sva se skozi senčnat gozd vrh Stena in prišla do travnika. Zagledala sva srnjaka, ki je ob najinem prihodu zbežal.

Naslednje popoldne pa sem se sam odpravil na travnik. Zatrđno sem sklenil, da ga »ulovim« na film, zato sem vzel s seboj fotoaparāt. Splezal sem na drevo na robu senožeti in se na njem, kolikor sem le mogel, dobro namestil za dolgo čakanje, na katero sem bil pripravljen.

Medtem se je nebo pooblačilo in začel je pihati rahel vetrič. Potem je začelo tudi deževati, a vztrajal sem še naprej. Minili sta kaki dve uri in skoraj sem že obupal. Tedaj pa zaslišim rahel šum. Pogledam in za menoj je stal srnjak. Z nogo je grebel po listju. Brž namerim nanj svoje »orožje« in ko je fotoaparāt šklepnil, je srnjak takoj zbežal. V fotoaparātu pa mi je ostala njegova slika za spomin.

Matija Bašelj, 7. razred osnovne šole »Peter Kavčič«, Škofja Loka

Mislili so, da jih bo čakala

Zvesto prebiram Lovca, a še nisem zasledila članka o lovcih LD šentvid pri Stični. Zato sem sklenila, da sama

K SLIKI NA NASLOVNI STRANI

Avtor oljne slike **PLES RUŠEVCEV** (original 48 × 47 cm) je akademski slikar, član LD Škofja Loka **PETER ADAMIČ**.

Ruševce, pri nas ga imenujejo tudi škarjavec in mali petelin, živi razen v Evropi tudi v severnejših in zmerno toplih pokrajinah Azije. Pri nas je njegov dom izključno v gorah nad drevesno mejo v ruševju, v severni Evropi in Aziji pa tudi po barjih in nižinskih listnatih gozdovih.

V repu ima 18 peres, od katerih so zunanja ukrivljena navzven — krivci. Nad očmi ima mesnato rdečo kožo (rožo), ki zlasti v času rasti ve močno nabrekne. Ruševka je skoraj pol manjša od petelina in rjavkasto sivo grahasta.

Rastitev se prične spomladi, odvisno od trajanja zime. Ruševce zdržema pôle približno poldrugi mesec. Petje se prične že v jutranjem mraku, ko ruševce prileti na rastišče. Njegovo petje je pihanje in gruljenje. Pri petju teka sem in tja s povešenimi peruti in razprostrtim repom, ter prhutajoč odskakuje od tal. V lovskem žargonu je to ruševčev ples. Petlini se srdito, a ne preresno pretepajo za kokoške.

V letu 1975 so v loviških lovskogospodarskih organizacij SR Slovenije odstrelili 32 velikih petelinov in 68 ruševcev. Ocenili so, da je bilo spomladi leta 1976 v teh loviških 374 velikih petelinov in 509 ruševcev (obeh spolov).

V loviških lovskih družin SR Slovenije so v letu 1975 odstrelili skupaj 41 velikih in 60 malih petelinov. Stalež v teh loviških pa so spomladi 1976 ocenili na: 793 velikih in 660 malih petelinov (obeh spolov).

Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč dovoljuje lov na ruševca od 1. maja do 15. junija, na velikega petelina pa od 10. maja do 31. maja. Prva in zadnja navedena dneva se štejejo v lovni čas. Koliko petelinov je v lovišču dovoljeno odstreliti, določa odstrelni plan.

nekaj napišem o naših »jagarih« za rubriko »Mladi pišejo«.

Bil je mraz. Sosed, ki ni lovec, je prišel povedat mojemu očetu lovcu, da se je pod njegov skedenj zatekla lisica. Tudi moj oče se je spomnil, da je lisico že nekajkrat videl, kako je stekla izza skednja v gozd. Torej bi utegnilo biti res, kar je sosed povedal. Zato sta poklicala še tretjega soseda, ki je tudi lovec.

Pravzaprav se nas je zbralo kar pet: moj oče, sosed lovec, sosed, ki ni lovec, jaz in naš pes. Moj oče in sosed lovec sta se postavila na prežo vsak na drug konec skednja. Soseda, lastnika skednja, sta pa poslala »brakirat« pod skedenj. Mene je pa oče s psom postavil na vogal in mi naročil, naj psa spustim za lisico, če bi pobegnila. Od tam, izza vogla, sem potem opazovala potek lova in si mislila svoje.

Medtem je sosed začel »pogon« na nasprotnem koncu svojega skednja, šel pod njim in ropotal. Dvignil je tak »alarm«, ko da bi bil pod skedenjem najmanj trop lisic, ne pa domnevno ena sama. Ko je sosed »priropotal« na drugem koncu izpod skednja spet na beli dan — ni bilo nič... Vsi smo se glasno zasmeli. Pes nas je opazo-

val in tudi on je veselo zalajal. Nazadnje so lovci in »gonjač« ugotovili, da se je lisica skrila in ni hotela izpod skednja zaradi strašnega ropotanja. Točno pa še danes ne vedo, če je bila lisica res pod skedenjem. Sosed, ki je vedno pripravljen za šalo, pa je dejal: »Jej, ko bi nas kdo v časopis dal, kako smo lovili lisico, ki je sploh ni bilo!«

Marjetka Šras

Jubilanti

Fedor Robnik-Dore je 14. 12. 1976 slavil svojo 60-letnico. Rojen je bil na gostoljubni Čandrovi domačiji na Lobnici. Njegov oče, ki smo ga lovci imenovali atek, je sinka zamlada uvedel v skrivnosti lovskega stanu. Zeleni pohorski gozdovi so mu šumeli v pozdrav, ko je na svojih pohodih spoznaval njih plahe prebivalce — srne, gamse in divje peteline. Nepozabni so lovcu spomini na mladostna

razodetja, kakor biseri so vtakani v ornamentu življenja. Fedor je kmalu spoznal trdoto življenja hribovskega kmeta, zato je bil pripravljen pomagati, kjer je bilo treba. Sredi najlepših let ga je zatekla vojna vihra, a izviral je iz narodno zavedne družine, zato zanj ni bilo omahovanja. Vključil se je med borce za osvoboditev, njegov dom pa je postal dom vseh, ki so se borili za svobodo. Zato je ostal mnogim v neizbrisnem spominu, še posebno pa zlato srce Fedorjeve, to je Čandrove mamike. Za svoje udejstvovanje je Dore dobil medaljo za hrabrost, medaljo zasluga za narod in priznanje OF.

Ko se je leta 1947 ustanovila LD Ruše, je bil Fedor med ustanovnimi člani. Od vsega začetka je član njenega upravnega ali nadzornega odbora. Velike so njegove zasluge pri gradnji lovske koče. Lovska zveza Slovenije ga je odlikovala z znakom za zasluge.

Lovci smo vedno dobrodošli, ko nas pot zanese k Fedorjevi domačiji. Njegov iskren človeški odnos zbuja v solovcih občutke toplega prijateljstva. Zato smo veseli, da si med nami, dragi Fedor. Želimo, da bi med nami slavil še mnoge jubileje, da bi

se ti tja v pozna leta iskriale oči ob zvonjenju brakov in donečih glasovih lovskega roga!

V imenu tvojih ruških lovskih tovarišev — J. Š.

Vprašanja - odgovori

Kako je vprašanje dvojnega članstva urejeno v SR Hrvatski?

Med vprašanji o članstvu v dveh ali več lovskih družinah, ki smo jih doslej prejeli, je bilo tudi vprašanje, »češ kako je pa ta zadeva urejena npr. v sosednji naši republiki — na Hrvatskem«. Vprašanje je zelo aktualno, zato posredujemo odgovor.

Uredništvo

Znano je, da naš Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč v 4. odstavku 58. člena določa, da nihče ne sme biti hkrati član dveh lovskih družin v SR Sloveniji. V sosedni SR Hrvatski zakon o lovstvu nima takega določila, pač pa je skupščina Lovske zveze Hrvatske, 27. in 28. maja 1976 v Umagu, med drugim sprejela v 10. točki Zaključkov tudi sklep:

»Da bi se omogočilo čim večjemu številu ljudi aktivno vključevati v gojitev divjadi in se aktivno ukvarjati z lovom, je lovec lahko član le v enem lovskem društvu.« Čeprav je bil ta sklep sprejet z veliko večino glasov delegatov, se je vendarle pojavil dvom, ali skupščina Lovske zveze Hrvatske sploh lahko v okviru obstoječih predpisov sprejme tak sklep. Tisti, ki so bili prizadeti in so dvomili v upravičenost in zakonitost tega sklepa, so pred Ustavnim sodiščem SR Hrvatske sprožili postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti določila, da je lovec lahko član samo v enem lovskem društvu.

Ustavno sodišče SR Hrvatske je, 28. januarja 1977, sprejelo akt, s katerim ugo-

Alojz Mertelj, gospodar LD Kranjska gora, pri opazovanju gamsov na Belci

javlja, da ni osnove za ustavni spor. V obširni obrazložitvi je podrobno navedlo razloge, zaradi katerih je zavrnilo zahtevek za sprožitev ustavnega spora. V zvezi z izpodbijanim sklepom Ustavno sodišče med drugim ocenjuje, da je le-ta sprejet popolnoma v skladu s splošnimi družbenimi interesi na področju lovstva, da je z vezanjem samo na eno društvo lovčulanu omogočeno, da s svojim delom lahko več prispeva k napredku lovstva, k zaščiti divjadi, ki je dobrina splošnega interesa. S tem sklepom je skupščina Lovske zveze Hrvatske v imenu vseh vanjo včlanjenih organizacij ukrepala v duhu in po intencijah Ustave in zakona o lovstvu. V tej luči je treba gledati predpostavke o neustavnosti tega sklepa v odnosu do členov 244 in 246 Ustave SR Hrvatske, ki govorita o svobodi združevanja državljanov.

V tem primeru gre torej za zaščito splošne dobrine in zakon o lovstvu predpisuje splošne pogoje za njeno razumno izkoriščanje. Ustava SR Hrvatske pa v 118. členu predpisuje možnost obveznega združevanja organizacij. Iz tega izhaja, da se svoboda združevanja, ko gre za zaščito splošne dobrine, mora podrediti ciljem splošnega

družbenega interesa. Lovska zveza Hrvatske, kot obvezno združena organizacija lovskih društev, je z navedenim sklepom konkretizirala, kot družbena organizacija, ki ima nalogo ščititi poseben družbeni interes, pogoje za dosego ciljev razumnega gospodarjenja z divjadjo. Eden izmed teh pogojev pa je, da član samo v enem lovskem društvu lahko praktično zadosti svoji dolžnosti z aktivnim delom pri varstvu in zaščiti divjadi.

S tem je vprašanje dvojnega članstva v SR Hrvatski dokončno rešeno. Predsedstvo Lovske zveze Hrvatske je v zvezi s tem razpravljalo na svoji seji 17. febr. 1977 in sprejelo sklep, po katerem se lovec, ki je član dveh ali več lovskih društev, lahko sam odloči, v katerem bo ostal še nadalje. Zanimiv je tudi sklep, po katerem se morajo prav tako lovci iz drugih republik, ki so hkrati člani tudi v lovski organizaciji v svoji republiki, odločiti, kje žele ostati člani, kajti tudi zanje velja sklep, da so lahko člani le ene lovske organizacije.

To vsekakor velja tudi za tiste člane lovskih društev v SR Sloveniji, ki so tudi člani enega izmed lovskih društev v SR Hrvatski, oziroma za člane iz SR Hrvatske, ki so

tudi člani ene izmed naših lovskih društev.

Po tej odločitvi Ustavnega sodišča SR Hrvatske ni več nobenega dvoma, da je določilo o možnosti biti član le ene osnovne organizacije zakonito in v skladu z Ustavom.

Ta odločitev je vsekakor pomembna tudi za nas v SR Sloveniji, saj se pri nekaterih naših članih, zlasti tistih, ki so z zadevnim določilom našega zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč prizadeti, pojavlja dvom o ustavnosti tega določila.

V. V.

Lovska organizacija

Lovska zveza Slovenije jih je odlikovala (od 1. 11. 1976 do 1. 4. 1977)

Skupščina in izvršni odbor Lovske zveze Slovenije sta na predlog lovskih društev, zvez lovskih društev in komisije za odlikovanja LZS na svojih sejah podelila 46 odlikovanj.

Odlikovani so bili:

— z redom za lovske zasluge I. stopnje:

Zveza lovskih društev Celje, dr. Slavko Zore, Franc Križnik, ZLD Celje; Marjan Cvar, ZLD Gorenjske; Rado Dolgan, ZLD Postojna;

— z redom za lovske zasluge II. stopnje:

Jože Florjančič, Duško Dougan, Peter Jelek, ZLD Maribor;

— z redom za lovske zasluge III. stopnje:

Srečko Komatar, Milan Jenčič, Vinko Vahtar, Janez Kanc, Jože Zdešar, Alojz Kocjan, Nevo Pahor, Jože Kavčič, Janez Jalen, Rado Škraba-Gorazd, Franc Strajnar, Janez Žitnik, Alojz Orel, Jože Blatnik, Dominik Smrkolj, Ivan Banko, Jože Hoče-

var, Franc Flis, Boris Lenček, Ivan Svete, ZLD Ljubljana; Milan Repenšek, Ivan Jagrič, ZLD Celje; Štefan Beguš, Mihael Bizjak, ZLD Gorica; Alojz Mertelj, Janez Pleško, Ivo Zupanc, Ignac Ažman, Rudolf Hlebš, Julij Marguč, ZLD Gorenjske; Marko Prašnikar, ZLD Zasavje-Trbovlje; Ludvik Blatnik, ZLD Kočevje; Jože Ban, Albert Čok, ZLD Koper; Gregor Glazer, Jože Gostenčnik, ZLD Maribor; Anton Ferenc, ZLD Ljutomer; Jože Gorza, ZLD Prekmurje.

Komisija za odlikovanja LZS je odlikovala od 1. 11. 1976 do 1. 4. 1977 z **znakom za lovske zasluge** 128 zaslužnih lovcev —

ZLD Celje:

Zvonko Zupan, Jože Zupan, Ivan Kranjc, Ivan Centrih, Milan Centrih, Franc Lever, Marko Kos, Drago Plaskan, Janko Petrin, Jože Rovšnik, Jože Šketa, Andrej Urankar, Franc Jazbec, Ivan Mešiček, Franc Esih, Stanko Gorišek, Ivan Brečko, Pavel Kumer, Stane Pinter, Alojz Pižorn, Rudi Udrih, Anton Pečnik, Rado Kovač, Ivan Puncer, Jože Sitar, Franjo Penezič.

ZLD Kočevje:

Vlado Krašovec, Franc Lužar, Jakob Lavriša, Avgust Švara, Borut Jeras, Ludvik Blatnik.

ZLD Gorenjske:

Bruno Skumavc, Andrej Arih, Nikolaj Lapuh, Janez Konc, Franc Mertelj, Pavel Mencinger, Anton Mencinger, Bojan Lavrih, Franc Rant, Janko Rant, Pavel Potočnik, Alojz Mlakar, Franc Kržišnik, Stane Hribnik, Jože Hribnik, Silvo Marguč, ing. Marjan Cvenkel, Miloš Mlejnik, Jože Čepin, Maks Mavri, Janez Demšar, Janez Gaber, Marjan Engelman, Viktor Zaplotnik, Ivan Legat, Karel Pečnik, Janko Tišler, Franc Tratnik, Anton Mali, Štefan Zaplotnik.

ZLD Postojna:

Anton Zadel, Viktor Grželj.

ZLD Zasavje-Trbovlje:

Dolfi Medvešek, Rudi Bregar, Jože Brvar, Rudi Herle, Slavko Herle, Franc Klopčič, Pol-

de Ravnikar, Alojz Poglajen, Franc Sotenšek, Anton Kovač, Martin Hrastelj, Alojz Šikovec.

ZLD Gorica:

Ivan Arman, Maksimilijan Brelj, Mihael Beguš, Jože Trpin, Albin Prezelj, Peter Medja, Marjan Trpin, Albin Bizalj, Peter Kemperle, Janko Torkar.

ZLD Ljubljana:

Stanislav Češnovar, Štefan Zdešar, Marjan Trebežnik, Alfonz Boltar, Jaka Zanoškar, Jože Urankar, Dimitrije Deletič, Drago Ivanovič, Franc Barbič, Cveto Novak, Ignacij Orel, Jože Zajc, Franc Hočev, Ignac Korbar, Stane Maver, Anton Perko, Vinko Hudnik, Mirko Leiler, Viktor Jenič, Marjan Branko, Jože Kotnik, Ivan Štrukelj, Štefan Humar.

ZLD Ptuj:

Milan Hlupič, Nikola Ivezić, Milan Vogrinec, Tone Kekec, Martin Krajnc, Mirko Tobias, Vlado Babusek, Anton Čuš, Stanko Bračič, Zvonko Jager, Dragomir Petovar, Maksimilijan Pungračič, Jurij Cestnik, Franc Meznarič, Ignac Harga, Simon Toplak, Štefan Gačnik, Artur Rechbach, Franc Verdenik.

Iz pisarne LZS

Spomin ob obletnici: razvitje prapora Lovske družine Veliki Kamen

uspešno, svetlo bodočnost. Učenec in učenka osnovne šole Koprivnica sta recitirala lovske pesmi in botroma prapora ter hkrati pokroviteljema prireditve Mileni in Francu Leskošku, ki sta domačina in velika ljubitelja narave in lovstva, izročila šopek s simboličnim darilom. LD Veliki Kamen obstaja in deluje od maja 1946. Z raz-

vitjem prapora so torej počastili njeno 30-letnico. Ustanovnih članov je bilo 15, od katerih le še eden aktivno deluje v LD, dva sta častna člana, nekaj jih je odšlo v večna lovišča, nekaj pa jih je lovsko organizacijo zapustilo iz drugih vzrokov. Z loviščem, ki meri le 2308 ha, sedaj gospodari 25 lovcev. Izmed divjadi v lovišču pred-

njačita srnjad in zajec. V nižinskem predelu so naselili fazane. Nekdaj je bilo v lovišču veliko jerebic in prepelic, sedaj jih je bore malo. Na pobočju Božičnega vrha ima LD skromen, a prijeten domek. S kmetovalci in njihovimi organizacijami nimajo težav. Medsebojne probleme rešujejo z dogovarjanjem.

J. M.

Obletnica razvitja prapora LD Veliki Kamen

Bil je lep dan, 23. maj 1976. Sonce se je dvignilo nad kozjanskim Žličarjem, njegovi žarki so dosegli sleherno globel partizanskega Bohorja in prijetna toplota se je razlila prek grebena Svarč in Božičnega vrha, kjer stoji koča LD Veliki Kamen. Napolnila je dolgo pričakovana deseta ura, ko je zadonela godba in naznanila začetek slovesnosti.

Predsednik pripravljalnega odbora Ivan Ulčnik je prebral dolg seznam darovalcev spominskih žebličev in trakov ter se vsem v imenu LD javno zahvalil.

Slavnostni govornik je bil Jože Moškon, tajnik LD.

Zvezo lovskih družin Posavje je zastopal Gvido Kostevc, ki je LD Veliki Kamen zaželel

Lovska družina Ivančna gorica po razvitju svojega prapora, 16. 9. 1976

30 let Lovske družine Ivančna gorica

V letu 1976 je LD Ivančna gorica praznovala 30-letnico svojega obstoja, hkrati pa tudi 35-letnico vstaje slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov in ob tej priložnosti razvila svoj lovski prapor.

Šele v NOB smo si izbojevali pravice, za katere se je stoletja boril naš človek. Prvič v zgodovini smo postali pravi gospodarji na svoji zemlji. To je bil tudi začetek našega novega lovstva. Dobili smo v upravljanje lovišča, v katerih moramo skladno z ustavnimi določili, lovskim zakonom in drugimi predpisi smotrno gospodariti, skrbeti za divjad, za zaščito okolja ter sodelovati z vsemi družbenimi dejavniki.

Naš lovski prapor krasijo spominski trakovi organizacij s področja lovstva, sosednjih družin in temeljnih organizacij združenega dela. Zlate žebličke za drog so prispevali vsi člani LD in drugi.

Prapor smo razvili 19. 9. 1976 pred našim lovskim domom na Goričici nad Stično, ki je bil dograjen pred nekaj leti, 18. 5. 1969, in na katerega smo posebno ponosni. Dom stoji sredi lovišča v bližini Partizanskega doma na Pristavi.

Po slovesnosti je bilo strelsko tekmovanje na umetne golobe in v tarčo »srnjak«.

Franc Lapajne, najstarejši in zaslužni član LD Dole

Najuspešnejši so bili tekmovalci iz sosednjih družin, tako ekipe kakor posamezniki. Nagrajeni so bili s pokali. V LD Ivančna gorica je bilo konec preteklega lovskega leta 42 članov in 4 kandidati, ki želijo postati člani naše LD.

Med člani so še starejši tovariši, ki so nekoč zaradi ljubezni do narave in lova služili gosposki, in tovariši, ki so v NOB aktivno sodelovali, po osvoboditvi pa bili ustanovitelji naše LD. Neglede na spremembe, ki so se dogajale v LD v času njene obstoja, je bila v njej veskozi prisotna živa in trdna zavest preizkušenih in organiziranih tovarišev. Zavedamo se, da moramo tudi nadalje ostati dosledni pri uresničevanju samoupravnih socialističnih odnosov.

Pri razviti prapora in po-bratenju s prapori sosednjih LD smo še posebej poudarili, da bomo vse tiste, ki nasprotujejo koristnemu delu za družbo, naravo in živalski svet, ki je pod posebnim družbenim varstvom, onemogočili.

Lovišče, ki ga upravlja naša LD, je posejano z zaselki in naselji, deli ga pa tudi avtomobilska cesta, ki redči že tako ne posebno bogat živalski svet. Tudi gozdovi so nestrjeni in majhni. Kljub razmeroma slabim pogojem pa je lovski družini uspelo povečati stalež divjadi nekaterih vrst. LD vlaga ves svoj dohodek v lovišče in plačuje odškodnino kmetom za škodo od divjadi. Pri vsem tem kakor tudi pri vzdrževanju doma in njegove okolice člani LD opravijo veliko ur brezplačnega dela.

Janez Mušič

Nekaj vesti iz LD Dole

LD Dole nad Idrijo upravlja 4661 ha lovnih površin, ki obsegajo področja Ledin, Dolov, Jeličnega vrha, Vrsnika, Zavratca in Idrije. Lanski odstrel v lovišču je bil: 75 srnjadi, 7 gamsov, 70 zajcev. V večjem številu se v lovišču tudi pojavljata lisica in jazbec, saj letno pade ca. 40 zvitorepk in ca. 20 sivih ponočnjakov. Prehodni gostje v lovišču so jeleni, medvedi in

— zlasti v Dolih in Ledinah — divji prašiči.

Člani LD vsako leto v lovišču z obveznim in prostovoljnim delom urejajo lovske steze, postavljajo in obnavljajo krmišča ter solnice in opravljajo druga dela. Vsako zimo tudi lepo skrbijo za drobne ptice.

Aktivno delujejo v krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah. Na manevrih »Blegoš 76« so pripomogli, da so vaje nemoteno potekale; za prizadevnost in požrtvovalnost so bili pohvaljeni.

Članov LD Dole je 40, med njimi 3 pripravniki. V tem lovskem letu so evidentirani 3 kandidati. Članstvo sestavlja: 18 kmetov, 15 delavcev in 7 uslužbencev.

Najstarejši član je 86-letni kmet Franc Lapajne iz Idriške. Pred nekaj leti se je še redno udeleževal skupnih lovov in na zadnjih pogonih največ prispeval k odličnemu razpoloženju lovske tovarišije. Bil je med ustanovitelji Idrijskega lovskega društva leta 1921, torej 14 let po ustanovitvi Slovenskega lovskega društva v Ljubljani. Lovski veteran Franc pa je tudi kasneje v lovski družini vestno opravljal razne funkcije ter dobil za to tudi priznanje.

M. M.

Proslava Lovske družine Bled

V prijazni kmečki vasi Bohinjski Beli blizu Bleda se je zvečer 5. februarja 1977 oglašil lovski rog, prebudila se je narodna pesem, sledila ji je revolucionarna — delavska. Pesem se je prebujala v prsih blejskih lovcev in splavala tudi prek obrobja naših gora, naših meja. Slovenci smo, tudi na Koroškem so Slovenci... »Gor čez izaro, gor čez gmajnico...« Pesem je kakor studenec, studenec napaja človeka z vodo, pesem z besedo in melodijo. Lovci so praznovali: 30-letnico obstoja LD Bled in 35-letnico vstaje slovenskega naroda.

Ti pomembni obletnici se sicer nanašata na lansko

leto, ker pa so letos pomembne: 40-letnica prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, 40-letnica ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, 85-letnica rojstva tovariša Tita in 70-letnica slovenske lovske organizacije, smo proslavo predstavili v letošnje leto in hkrati posvetili del proslave tudi tem pomembnim obletnicam. Proslave so se udeležili tudi predstavniki sosednjih lovskih družin, predstavnik Zavoda za gojitev divjadi Triglav Julijan Črv, predstavnik občinskih organizacij Janez Strgovšek, predstavnik slovenske lovske zveze Tone Svetina ter žene in dekleta lovcev. Na proslavi so podelili tudi diplome zaslužnim članom.

Miloš Kelih, dolgoletni predsednik LD, je v svojem govoru predstavil razvoj in pot lovske družine od ustanovitve do danes. Znani pisatelj Tone Svetina pa nam je prikazal pomen in vlogo naše družbene ureditve in lovstva v svetu. »Naš sistem, naša ureditev je lahko zgled vzhodu in zahodu. Pri nas se lahko udeležuje v lovstvu vsak občan, delavec, kmet in intelektualac. Na zahodu pa je lov v rokah posameznih kapitalistov, pripada peščici dobro materialno situiranih ljudi in na vzhodu je v rokah države,« je med drugim rekel glavni urednik Lovca Tone Svetina.

Ob tej priložnosti je LD Bled izdala almanah, ki je ogledalo razvoja in dejavnosti te LD vse do danes. Almanah bogati tudi slikovno gradivo. LD Bled je velika po številu članstva, saj ima 87 članov, gospodarji pa z loviščem 6020 ha. Najbolj zastopana divjad je srnjad, v stenah Soteske in vse do vrha Galtovcva pa domujejo gamsi. Okras poključkega obrobja sta veliki petelin in gozdni jereb. Včasih se v lovišču prikradejo tudi divji prašiči. Jelen je prehodna divjad. Po redko zaide v lovišče »častni član ekosistema« — rjavi medved. LD ima dve lovski koči. Obe stojita na obrobju poključkega pogorja Voklo in Ogrinc, ki ju članstvo redno vzdržuje in obnavlja.

LD Bled gospodarji po smernicah slovenske in gorenjske lovske zveze. Glavna naloga UO je, da skrbi za izobraže-

vanje lovcev. Tako so bila od lanskega junija do marca letos tale predavanja: Kinologija, predavatelj Miloš Kelih; Srnjad, predavatelj A. Simonič, dipl. ing. gozd.; Varstvo narave, predavatelj Jože Skumavec, dipl. ing. gozd.; Divjad v Afriki, predavatelj Ivan Fabjan, direktor zavoda »Triglav«; Tolmačenje novega lovskega zakona, predavatelj Janez Konc, dipl. pravnik.

V letošnji pomladi so predvidena naslednja predavanja: Lepote slovenske zemlje v slikah in melodijah, predavatelj Stane Tavčar;

Zgodovina lova in lovska etika, predavatelj Tone Svetina;

Ekologija divjadi, predavatelj Janez Petkoš, dipl. ing. gozd.

Proslavo so blejski in drugi lovci zaključili s čestitkami in voščili tovarišu Titu za njegovo 85-letnico.

Ing. Janez Petkoš

Pobratenje LD Dekani in LD Draga-Trava

Pravi tovariški in lovski odnos so omenjeni lov, družini privedli do medsebojnega pobratenja. Povod pa je dal Jakob Urh, član LD Dekani, ki živi in dela v Dekanih, doma je pa iz Drage na Kočevskem. V lovišču LD Draga-Trava je pretežno velika divjad, lovišče LD Dekani je pa nižinsko, zato so se člani LD Dekani kaj radi odzvali povabilu na lov v lovišče LD Draga-Trava. Po tem obisku so pa dekanski lovci povabili tamkajšnje lovce v svoje lovišče na fazane in zajce. Vendar člani obeh LD niso hoteli ostati le na stopnji prijateljstva. Vzniknil je predlog o pobratenju, najprej med člani LD Draga-Trava, ki so ga člani LD Dekani na lanskem občnem zboru z veseljem sprejeli.

Določili so, da bo pobratenje 10. julija 1976, pred lovsko kočjo LD Draga-Trava. Dekanski lovci in njihovi svojci so se z avtobusom odpeljali in skozi Cerknico po dveurni vožnji prispeli v prijazno vasico Podpresko, od koder so imeli še 20 minut hoje do lovske kočje. Od tam je lep razgled po kočevskih gozdovih, najlepši pa proti Pri-

Predstavniki LD Dekani in LD Draga-Trava berejo listino o pobratenju

Foto F. Skok

morski in Snežniku.

Začetek slovesnosti je označil pevski zbor LD Dekani s pesmijo »Pozdrav«. Predstavniki obeh LD so nato prebrali listino o pobratenju in jo podpisali. Potem so krajanji pozdravili člane pobratenih LD in jih po lepem starem slovanskem običaju pogostili s kruhom in soljo. Med prijateljskim, bratskim kramljanjem so se vsi udeleženci podali nazaj v Podpresko, v dvorano kulture, kjer je bila na programu še enodejanka dramske skupine Prosvetnega društva Dekani in borbene ter lovske pesmi pevskega zbora LD Dekani. Prireditve so se poleg lovcev udeležili tudi domačini. Tako sta zopet dve družini dokazali, da tudi velika razdalja ni ovira za tovariške in bratske odnose med lovci.

Po vsem lepem je prišel čas slovesa in avtobus je pozno v noč zopet požiral kilometre proti Primorski.

Franc Skok

Klub prijateljev lova iz Celovca se iskreno zahvaljuje

Lovci, ki smo včlanjeni v Klub prijateljev lova, se toplo zahvaljujemo lovskim družinam v SR Sloveniji za pova-

bila na lov v preteklem letu, čeprav malo pozno, zato pa prav tako od srca, za vsepovsod izkazano gostoljubnost in domačno počutje. Posebna zahvala velja Lovski zvezi Slovenije in Zvezi lovskih družin Maribor za njihovo vsestransko pomoč, ki jo stalno nudita članom našega kluba.

Na nižinski lov so nas v pretekli sezoni vabile lovske družine: Cigonca, Drvanja, Duplek, Hoče, Košaki, Kungota, Lenart, Pernica, Pesnica, Pobrežje, Polskava, Rače, Sladki vrh, Starše, Šentilj v Slovenskih goricah, Toško čelo (Šentvid pri Ljubljani), Velka; na hribske brakade lovske družine: Fram, Polhov Gradec, Mozirje; na divje prašiče oz. jelenjad lovske družine: Laze, Ruše pri Mariboru, Vransko, Cerknica, Grahovo. Lovska družina Polhov Gradec je poleg tega lani že tretjič povabila enega izmed naših članov na srnjaka. Lov je bil vsakič uspešen. Tudi v loviščih lovskih družin Peca (Mežica) in Bistra (Črna na Koroškem) sta lani naša člana uplenila vsak svojega srnjaka.

Posebej poudarjamo, da nas večina navedenih lovskih družin že več let zaporedoma vabi na skupne love in da imamo že pristne medseboj-

ne prijateljske odnose.

Nekatere lovske družine so na žalost zaman čakale na naše skupine. Temu so vzrok razne nepredvidene obveznosti naših lovcev. Pa tudi vreme preteklega jeseni pogosto ni bilo primerno za prevoz in tudi ne za lov. Upamo, da nam tega naši gostitelji ne zamerijo. Saj je — to velja še posebno za naše starejše člane — ovira že dolga pot in včasih tudi pomanjkanje primerne prevoznega sredstva.

Vsem omenjenim lovskim družinam želimo pri gospodarjenju z divjadjo veliko uspeha, da bi bil njihov trud obilo povrnjen. V nastopnem lovskem letu pa vsem članom lovske organizacije v SR Sloveniji obilo lovskega zadovoljstva!

Lovski pozdravi

Za Klub prijateljev lova:
Mirko Kelih, tajnik

Lovska družina Gabrovka

Litijska kotlina je znana po svoji utesenjenosti in meglenih dneh, ki jih ima celo več kakor Ljubljana, zato kotlino pogosto duši smog. V to dolino ali iz nje pridete po asfaltni cesti, stisnjeni v

deberi nekoč zelo čiste Save ali pa čez nekaj s serpentinami premaganih prelazov. Eden od teh je na Javorskem Pilu. Tu se prevesi cesta na Dolenjsko. Odpre se čudovit pogled na značilne majhne, skrbno obdelane vinograde po »gorah«. Tako namreč tu imenujejo viničarske predele na južnih pobočjih slikovitega Dolenjskega gričevja. Slikovitost popestrijo majhni, ponekod že razpadajoči hrami (zidanice). Škoda le, da to staro izvirno kmečko arhitekturo kvarijo vikendarji s svojimi »izvirnimi« gradbeniški kiči. Največ takih po gorenjsko ošiljenih mojstrovini je v Moravški gori pri Gabrovki. Ta s svojim kakih 3800 ha prostranim okoljem predstavlja lovišče LD Gabrovka. Njenih 35 članov skrbi usoda lovišča; uspeli so s predlogom, da tudi lovska organizacija daje svoje soglasje urbanistični službi pred izdajo lokacijskih dokumentacij za pozidavo vikendaških področij.

Člani LD Gabrovka dosledno pojmujejo varstvo okolja. Zavedajo se, da starih, že zarjavelih mnenj in pojmovanj ne bodo spremenili čez noč. Prepričani pa so, da bo to šlo z vzgojo mladih. Povezali so se z osnovno šolo v Gabrovki, od koder prihaja nji-

hov podmladek za mladinsko lovsko sekcijo. Vsi njeni mladi člani poslušajo predavanja o divjadi, njenem varstvu in gledajo filme s to tematiko. Z lovci se večkrat podajo na skupne izlete po lovišču, kjer jim pomagajo pri gradnji lovskih naprav.

S takim načinom dela člani LD Gabrovka prevzemajo vodilno vlogo pri vzgoji in izobraževanju lovskega članstva v litijem »bazenu«. Pa niso uspešni le v tem. Njihov lovski dom pod Pilom in lovski prapor s petnajstimi spominskimi trakovi in kar s 406 spominskimi žebliči so le del dokazov o njihovem uspešnem delu.

Rihard Urbanc, predsednik LD Gabrovka, je pobudnik, da se v gradu Bogenšperk opremi posebna lovska soba, ki bo osrednje zbirališče lovcev tega gojitvenega območja in v kateri bo lovski muzej, odprt tudi nelovcem. Lovsko sobo bodo družno opremile vse lovske družine v občini in odbor za obnovo gradu Bogenšperk, po strokovnih nasvetih Zavoda za spomeniško varstvo v Ljubljani.

Zgodovina lovsstva v teh krajih je zanimiva. Tudi novejša. Tako je bil na primer že pred desetletjem med LD Gabrovka in LD Šmartno podpisan

sporazum o skupnem revirju ob potoku Bezgovica. Kasneje je ta predel prerasel v še širše območje in danes zajema celotno litijsko lovskogojitveno območje, kjer enotno gojijo in čuvajo divjad. Nemalo zaslug za to imajo napredni gabrovški lovci.

Dane Namestnik

V spomin

Jože Klinkon. — Preden je 28. januarja 1977 sonce utonilo za pogorjem Matajurja, je tolminsko pokopališče preletela jata divjih rac, kakor da bi se žejele posloviti od komaj 45 let starega člana LD Tolmin, Jožeta Klinkona. Takrat so namreč po strelah iz petdeset lovskih pušk spuščali krsto z Jožetovimi posmrtnimi ostanki njegovi tovariši k zadnjemu počitku. Pepč — tako smo ga imenovali — je vse od rane mladosti kljub bolezni, s katero se je nenehno otepal, ljubil naravo in divjad pod bohinj-sko-tolminskimi gorami. Kadar je bil med svojimi prijatelji lovci, je večkrat rekel, da je pustil bolezen in bolečine doma.

Kaj je Pepču pomenil lov, pove dogodek iz lanskega decembra, ko so ga na prošnjo lovski tovariši na ramenih izmenično nesli na zadnji lov v bližino izvira Tolminke. Takšen je bil Pepč od 20. leta starosti, ko se je zapisal zeleni bratovščini, sicer pa invalidski upokojenec, nekdanji stražar in telefonist iz tolminskih podjetij. Kljub bolezni je bil aktiven tudi v lovski družini, kjer je bil večkratni član disciplinskega razsodišča. »Želim si le pravi lovski pogreb,« je bila njegova večkrat izrečena želja, ko je čutil, da dolgo več ne bo mogel kljubovati zahrbtni bolezni. Ta želja se mu je tudi docela uresničila. Lovski tovariši ga bomo ohranili v

spominu kot preprostega, plemenitega in dobrasrčnega človeka ter zglednega lovca.

LD Tolmin — P. P.

Ivan Žabkar. — Zadnji dom leta 1976 smo se preboldski lovci na Žalah v Ljubljani z bolečino v srcu poslovili od svojega požrtvovalnega in iskrenega tovariša. Pevci, godba in številni govori so dokazovali, da smo ga res cenili in spoštovali.

Rojen je bil 17. 5. 1919 v kmečki družini v vasi Mikote blizu Rake pri Krškem. Po dovršeni gimnaziji je študiral na pravni fakulteti v Ljubljani. Zaradi gmotnih težav pa je moral študij opustiti. Zaposlil se je pri Kranjski banki v Ljubljani, kjer je služboval od l. 1939 do septembra 1943, ko je odšel v partizane. Po osvoboditvi je do marca 1946 deloval v komisiji za ugotavljanje vojnih zločinov pri SNOS v Ljubljani. Leta 1946 je postal sekretar Tekstilne tovarne Prebold, kjer je služboval do svoje smrti. Leta 1946 je kot izredni študent tudi diplomiral na pravni fakulteti. Leta 1954 se je vključil v LD Prebold in deloval kot njen tajnik 13 let, kot njen blaginjak pa 9 let. Veliko je pripomogel pri razvoju samoupravljanja in izdelavi samoupravnih aktov LD. Zbral in uredil je tudi gradivo za izdajo almanaha naše LD.

Dragi Janez, hvala ti za vse, kar si storil za napredek lovsstva v Preboldu!

Preboldski lovci

Jože Vesel iz Zamosteca, ki je pet desetletij častno nosil puško, nas je 7. februarja 1977, v sedemdesetem letu starosti, za vedno zapustil. Jože je bil od mladega navdušen lovec, lovskih veščin in pravičnosti pa se je učil pri svojem očetu Primožu in tudi pri dr. Ivanu Lovrenčiču. Narodnoosvobodilne vojne se je udeležil s puško v roki, po vojni pa je bil med ustanovitelji LD Sodražica, njen dolgoletni odbornik ter priznan vodnik in kinološki sodnik za pse goniče.

Dom LD Gabrovka pod Pilom

Foto D. Namestnik

Do upokojitve je delal v krajevni lesni industriji in prednjačil z velikimi delovnimi izkušnjami.

Odlikovan je bil z znakom za lovske zasluge, s srebrnim kinološkim znakom, z redom za kinološke zasluge II. stopnje in z več vojaškimi ter gasilskimi odličji.

Na njegovi zadnji poti na pokopališče v Sodražici ga je spremljala množica občanov, lovcev in gasilcev. Lovski tovariši iz sosednjih LD so počastili pokojnika z lovskimi prapori. Po žalostinkah pevskega zbora domačih lovcev mu je zadonel lovski rog, jeknili so streli in krsto so prekrile zelene smrekove vejice lovskega slovesa.

LD Sodražica

Jakob Levec

Franc Šolar

Jože Jurjevčič

Jakob Levec, član LD Iga vas, nas je zapustil po 30-letnem udejstvovanju v lovstvu, v 67. letu starosti. Bil je ustanovni član naše LD, večletni starešina in gospodar ter član upravnega odbora Okrajne lovske zveze Postojna. Bil je zavzet ljubitelj divjadi, pošten in odkrit do svojih tovarišev, odlikovan z znakom za lovske zasluge.

Na zadnji poti smo ga spremljali vsi člani naše LD in tudi drugi lovci. Pred njegovo domačo hišo se je poslovil od njega kot udeleženca NOV njegov bojni tovariš F. Kočevar, član ZZB NOV Loška dolina. Pokopali smo ga z lovskimi častmi, 26. septembra 1976 na domačem pokopališču v Viševku sredi Loške doline.

Dragi Jakob, še enkrat ti hvala za tvoje prizadevno delo v lovstvu!

Člani LD Iga vas — Z. D.

Franc Šolar nas je za vedno zapustil 3. oktobra 1976, v 71. letu starosti. Po rodu Gorenjec je po dovršeni gozdarski šoli najprej služboval kot gozdar v Dražgošah. Leta 1935 se je preselil v zgornjo Savinjsko dolino in postal gozdar gozdne uprave v Nazarjih, hkrati pa je prevzel tudi lovskočuvajsko službo. V Lovsko družino Gorica (Dreta) — Nazarje je bil

sprejet 1. 1949. Leta 1950 sta se združili LD Rečica ob Savinji in LD Gorica. Šolar je opravil lovskočuvajski izpit v Čateških Toplicah in postal poklicni lovski čuvaj v združenem lovišču LD. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v LD pa je po nekaj letih moral nazaj v gozdarsko službo, toda čuvajsko službo je opravljal še nadalje, vendar brezplačno. Od leta 1953 je bil vseskozi aktiven član upravnega in nadzornega odbora LD; od leta 1958 pa do zadnjega dne svojega življenja je bil gospodar.

V zadnje slovo na nazarskem pokopališču mu je zatrobil lovski rog in iz vseh strani so odjeknili iz lovskih pušk častni streli priljubljenemu tovarišu. Vseskozi delavnega in poštenega Franca bomo ohranili v trajnem spominu.

LD »Dreta« — F. B.

Jože Jurjevčič je umrl 14. januarja 1977, v 75. letu starosti. Rodil se je v gozdarski hiši na Ravniku in že kot otrok vzljubil naravo; njegov stari oče in oče sta bila lovca in gozdarja pri grofu Windischgrätzu. Na ta način je bil Jože tako rekoč lovec od rojstva do smrti. Sicer se je pa izučil za strojnega ključavničarja in tudi on dobil svojo prvo zaposlitev pri Windischgrätzu.

Od leta 1928 do 1932 je bil član lovskega kluba »Stari trg«, nakar je prestopil v lovski klub »Srnljak« na Rakeku. Ob ustanovitvi LD Ra-

kek leta 1945 je prevzel čuvajsko službo do 1. 1950. Podpredsednik LD je bil v lov. letih od 1954/55 do 1958/59, starešina pa v lovskih letih 1965/66 in 1966/67. Potem je bil vseskozi do leta 1970 član upravnega odbora oziroma predsednik nadzornega odbora LD.

Mlajše lovce je učil ljubiti in spoštovati naravo ter bil zgled lovskega tovariša. Odlikovan je bil z znakom za lovske zasluge in ob njegovi 70-letnici ga je LD imenovala za svojega častnega člana.

Utihiilo je cicirkanje njegove piščalke, s katero je znal tako mojstrsko priklicati gozdnega jereba. Poslovil se je od notranjskih gozdov in lovski rog mu je zadonel v poslednji pozdrav.

LD Rakek — I. M.

Vladimir Berdajs je nepričakovano odšel za vedno 26. 1977, v 69. letu starosti.

Doraščal je na Savi in tam tudi umrl. Takoj v začetku okupacije so se pri njem zbirali somišljeniki OF in kasneje so iz njegove hiše šle številne pošiljke raznega blaga v partizane. Zato sta on in njegova žena občutila okupatorjevo nasilje v zaporih v Litiji in Begunjah. To in še mnogo več je izpričevalo ob pokojniku na mrtvaškem odru njegovo odlikovanje — medalja zaslug za narod.

Že v mladih letih se je Lado začel lovsko udejstvovati v lepih zasavskih hribih in do

svoje smrti je dosegel nad 50-letni staž v zeleni bratovščini. V naši LD je veliko let opravljal razne funkcije: bil je starešina, gospodar in član nadzornega odbora. Njegovi uspehi v lovstvu in kinologiji so vidni. Zato ga je LZS odlikovala z znakom za zasluge, lovska družina pa mu je podelila priznanje z zlato značko. Tudi kot ribič je bil odlikovan.

Pomlad nas je objela in vse se prebujalo k novemu življenju, tebi dragi Vladimir, pa je lovski rog oznanil večni počitek. Tvoja ljubljena divji petelin in ruševca ti ne bosta več vznemirila srca. Spočije naj se ti v rodni zemlji v vzhodju zasavske Svete gore, ki te je s svojo lepoto kot lovca in planinca tolikokrat vabila v svoj objem!

LD Litija

Friderika Brinovca, starega 52 let, smo številni lovci in prijatelji 11. oktobra 1976 spremili k večnemu počitku. Leto pred žalostnim slovesom ga je napadla huda bolezen in smrt ga je rešila nadaljnega trpljenja.

Friderik je vložil veliko truda in skrbi za lovišče in divjad. Bil je 21 let član lovske družine in nad 10 let se je redno udeleževal sej upravnega odbora. Za 20-letno delo je še posebno kot vodja revirja, prejel častno priznanje LD.

Kot dober delavec, skrben družinski oče in prizadeven lovec nam bo ostal v najlepšem spominu.

LD Litija

Cenik za lov inozemskih lovskih gostov v loviščih lovskih družin SR Slovenije

Cenik potrjen 19. 3. 1977 na seji skupščine Lovske zveze Slovenije in velja od 1. 4. 1977.

Inozemski lovski gostje smejo loviti v loviščih lovskih družin Slovenije pod pogoji, ki jih navaja ta cenik.

Vse informacije o lovu posreduje Lovska zveza Slovenije, 61000 Ljubljana, Župančičeva 9, telefon Ljubljana (061) 21-245 in 21-819.

I. Splošna določila

Dnevne lovne pristojbine, odstrelnine, lovina (divjačina) in druge usluge se plačujejo v dolarjih ali drugih devizah, preračunano na osnovi ZDA dolarja.

Trofeje se ocenjujejo po obrazcu Mednarodnega sveta za lov in ohranitev divjadi (CIC).

Strel na jelenjad je dovoljen na razdaljo 150 m z lovsko risanico najmanj kalibra 7 mm in s kroglo udarne moči najmanj 250 kgm. Srnjad in gamse je dovoljeno streljati z lovsko risanico kalibra 6,5 mm in z močnejšim, pa tudi z nabojem 5,6 × 61.

Strel na medveda je dovoljen do 150 m razdalje z lovsko risanico kalibra 7 × 64 ali z močnejšim in z nabojem udarne moči najmanj 250 kgm.

Za divje prašiče veljajo naboji kakor za jelenjad.

Za divjega petelina in ruševca so dovoljene šibre najmanj 3,5 mm, razen tega pa tudi lovska risanica, vendar ne malokalibrska puška kalibra .22 LR.

Za navedeno malo divjad so dovoljene šibre z naslednjimi najmanjšimi premeri:

poljska jerebica, kozica	2,5 mm
zajec, fazan, divja raca	3 mm

Pri lovu na malo divjad je dovoljeno uporabljati šibrenice, ki se polnijo največ z dvema nabojema.

Na lovu je lovski gost dolžan upoštevati navodilo spremljevalca in streljati le na divjad, katero mu ta določi.

Če gost ustrelji (ali obstrelji) divjad, ne da bi za to dobil od spremljevalca dovoljenje, plača kot odškodnino dvojno odstrelno takso ali odškodnino za zastrelitev.

Vse cene v ceniku so minimalne.

Če so cene v nekaterih loviščih Slovenije višje od cen v tem ceniku, je goste o njih treba seznaniti pred lovom.

II. Lovne pristojbine, odstrelnine, odkup divjačine

Jelenjad

Lovna doba na:

jelena od 1. VIII. do 31. XII.

ruk od 10. IX. do 5. X.

košuto in tele od 1. IX. do 31. XII.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 25 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav,
- priprava trofeje za transport,
- organizacija lova,
- uporaba psa, veččega sledenja po krvnem sledu.

a) Odstrel jelena:

do 130 točk	180 \$
od 130,1 do 150 točk	300 \$
od 150,1 do 160 točk	360 \$
od 160,1 do 170 točk	480 \$
od 170,1 do 175 točk	720 \$
od 175,1 do 180 točk	900 \$
od 180,1 do 185 točk	1000 \$
od 185,1 do 190 točk	1150 \$
od 190,1 do 195 točk	1400 \$
od 195,1 do 200 točk	1700 \$
od 200,1 do 204 točk	2200 \$
od 204,1 do 207 točk	2650 \$
od 207,1 do 210 točk	3100 \$
za vsako nadaljnjo točko po	350 \$

Za zastreljenega in nenajdenega jelena plača lovski gost odškodnino 500 \$, pod pogojem, da je bil v navzočnosti lovskega gosta uporabljen pes, večč sledenja po krvnem sledu.

Kot trofeja pripada lovskemu gostu rogovje z lobanjo.

b) Odstrel košute ali teleta:

Odstrelnina za košuto ali tele	25 \$
--	-------

Za zastreljeno in nenajdeno košuto ali tele plača lovski gost 150 dolarjev odškodnine, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, večč sledenja po krvnem sledu.

c) Odkup uplenjene jelenjadi je možen po dnevni tržni ceni.

Srnjad

Lovna doba na:

srnjaka od 16. V. do 31. X. (prsk od 25. VII. do 15. VIII.)
srno in mladiča od 1. IX. do 15. I.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 25 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav,
- priprava trofeje za transport,
- organizacija lova,
- uporaba psa, veččega sledenja po krvnem sledu.

a) Odstrel srnjaka:

do 60 točk	80 \$
od 60,1 do 70 točk	100 \$
od 70,1 do 80 točk	130 \$
od 80,1 do 90 točk	160 \$
od 90,1 do 95 točk	200 \$
od 95,1 do 100 točk	250 \$
od 100,1 do 105 točk	300 \$
od 105,1 do 110 točk	350 \$
od 110,1 do 115 točk	400 \$
od 115,1 do 120 točk	500 \$
za vsako nadaljnjo točko do 130 točk	75 \$
za vsako nadaljnjo točko prek 130 točk po	120 \$

Za zastreljenega in nenajdenega srnjaka plača gost 100 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, večč sledenja po krvnem sledu.

Kot trofeja pripada lovskemu gostu rogovje z lobanjo.

b) Odstrel srne in mladiča:

Odstrelnina za srno ali mladiča	25 \$
---	-------

Za zastreljeno in nenajdeno srno ali mladiča plača lovski gost odškodnino 60 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi

navzočnosti uporabljen pes, večč sledenja po krvnem sledu.
c) Odkup odstreljene srnjadi je možen po dnevni tržni ceni.

Mufloni

Lovna doba od 1. VIII. do 1. I.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 20 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav,
- priprava trofeje za transport,
- organizacija lova,
- uporaba psa, veččega sledenja po krvnem sledu.

a) Odstrel ovna:

do 150 točk	450 \$
od 150,1 do 165 točk	600 \$
od 165,1 do 175 točk	800 \$
od 175,1 do 185 točk	1000 \$
od 185,1 do 195 točk	1200 \$
od 195,1 do 205 točk	1500 \$
za vsako nadaljnjo točko po	250 \$

Za zastreljenega in nenajdenega muflona-ovna plača gost odškodnino 500 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, večč sledenja po krvnem sledu. Kot trofeja pripadajo lovskemu gostu rogovi z lobanjo.

b) Odstrel ovce ali mladiča:

Odstrelnina za ovco ali mladiča 100 \$

Za zastreljeno in nenajdeno ovco ali mladiča plača gost 100 \$ odškodnine, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, večč sledenja po krvnem sledu.

c) Odkup odstreljene divjadi je možen po dnevni tržni ceni.

Gamsi

Lovna doba od:

1. VIII. do 31. XII.

prsk od 1. XI. do 10. XII.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 25 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav,
- priprava trofeje za transport,
- organizacija lova.

a) Odstrel kozla ali koze:

do 70 točk	180 \$
od 70,1 do 80 točk	250 \$
od 80,1 do 85 točk	300 \$
od 85,1 do 90 točk	350 \$
od 90,1 do 95 točk	400 \$
od 95,1 do 100 točk	450 \$
od 100,1 do 103 točk	500 \$
od 103,1 do 106 točk	600 \$
od 106,1 do 109 točk	800 \$
za vsako nadaljnjo točko po	250 \$

Za zastreljenega in nenajdenega kozla ali kozo plača lovski gost odškodnino 300 \$.

Lovskemu gostu pripadajo kot trofeja roglji z lobanjo in čop.

b) Odkup odstreljene divjadi je možen po dnevni tržni ceni.

Ruševac, ki ga je privabil lovec z oponašanjem njegovega pihanja
Foto ing. B. Polanc, DIANA-Nazarje

Medved

Lovna doba: teden dni pred polno luno februarja, marca, aprila, oktobra, novembra in decembra.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta je 50 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav,
- izkoženje medveda,
- organizacija lova,
- uporaba psa, veččega sledenja po krvnem sledu.

a) Odstrel medveda:

do 200 točk	1000 \$
od 200,1 do 210 točk	1300 \$
od 210,1 do 220 točk	1500 \$
od 220,1 do 230 točk	1600 \$

od 230,1 do 240 točk	1700 \$
od 240,1 do 250 točk	2000 \$
od 250,1 do 260 točk	2200 \$
od 260,1 do 270 točk	2400 \$
od 270,1 do 280 točk	2650 \$
od 280,1 do 290 točk	2900 \$
od 290,1 do 300 točk	3100 \$
za vsako nadaljnjo točko po	200 \$

Za zastreljenega in nenajdenega medveda plača lovski gost odškodnino 1200 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več sledenja po krvnem sledu. Za zgrešeni strel na medveda plača lovski gost odškodnino 120 \$.

Kot trofeja pripada gostu koža z lobanjo.

b) Odkup odstreljene divjadi je možen po dnevni tržni ceni.

Divji petelin in ruševac

Lovna doba na:

divjega petelina od 10. V. do 31. V.

ruševca od 1. V. do 15. VI.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 25 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav.

Odstrelnina za divjega petelina 700 \$

Odstrelnina za ruševca 400 \$

Odškodnina za zastreljenega ali s šibrami zgrešenega velikega petelina je 500 \$, za ruševca pa 300 \$.

Kot trofeja pripada gostu divji petelin ali ruševac.

Gozdni jereb

Lovna doba od 1. IX. do 30. XI.

Dnevna lovna pristojbina 20 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec.

Odstrelnina za gozdnega jereba 50 \$

Odškodnina za zastreljenega in nenajdenega gozdnega jereba 25 \$

Kot trofeja pripada gostu gozdni jereb.

Divji prašiči

Lovna doba: od 1. IV. do 16. II.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 25 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- spremljevalec,
- uporaba lovskih naprav,
- priprava trofeje za transport,
- organizacija lova,
- uporaba psa, veččega sledenja po krvnem sledu.

Odstrelnina za merjasca:

do 90 točk	120 \$
od 90,1 do 100 točk	240 \$
od 100,1 do 105 točk	360 \$
od 105,1 do 110 točk	420 \$
od 110,1 do 115 točk	540 \$
od 115,1 do 120 točk	720 \$
od 120,1 do 125 točk	1200 \$
za vsako nadaljnjo točko po	120 \$
Odškodnina za zastreljenega merjasca	240 \$
Odstrelnina za mladiča	40 \$
Odstrelnina za lanščaka	50 \$
Odstrelnina za svinjo	85 \$
Odškodnina za zastreljenega mladiča	25 \$
Odškodnina za zastreljenega lanščaka	40 \$
Odškodnina za zastreljeno svinjo	75 \$

Če se pogona udeleži najmanj 15 gostov, lov lahko plačajo pavšalno, po osebi 50 dolarjev dnevno.

S tem pavšalnim zneskom je plačana dnevna lovna pristojbina in odstrelnina za divje prašiče, uplenjene na pogonu. Kot trofeja pripadajo gostu čekani. Če gost vzame kožo ali samo glavo, je zaželeno, da odkupi tudi divjačino; če je ne odkupi, plača 50 % vrednosti divjačine.

Odkup odstreljene divjadi po dnevni tržni ceni.

Mala divjad

Dnevna lovna pristojbina za vsakega gosta 20 \$.

S to pristojbino je plačano:

- vstop v lovišče,
- organizacija lova.

Odstrelnine:

zajec (lovna doba od 1. X. do 1. I.)	20 \$
fazan (lovna doba od 1. IX. do 15. I.)	7 \$
poljska jerebica (lovna doba od 1. IX. do 30. XI.)	7 \$
divja raca (lovna doba od 15. VIII. do 15. I.)	5 \$
golob, grlica (lovna doba od 1. VIII. do 31. XII.)	1 \$
kozica (lovna doba od 1. VIII. do 15. I.)	1 \$

Odstreljena divjad pripada lovskemu gostu.

Zveri

Dnevna lovna pristojbina za vsakega gosta 20 \$.

Dnevna lovna pristojbina se ne plača, če gost odstrelji katerokoli tu navedenih zveri na lovu na drugo divjad, za katerega je plačal dnevno lovno pristojbino.

Odstrelnine:

volk (lovna doba od 1. X. do 28. II.)	1000 \$
volk do 1 leta starosti (lov. doba od 1. X. do 28. II.)	500 \$
divja mačka (lovna doba od 1. XI. do 15. II.)	250 \$
kuna belica ali zlatica (lov. doba od 1. XI. do 15. II.)	80 \$
jazbec (lovna doba od 1. VIII. do 31. I.)	50 \$
lisica	30 \$

Odstreljena divjad pripada lovskemu gostu.

Lovska zveza Slovenije

Fotografije na 3. strani ovitka
(66. stran revije):

6. Konrad Mlinar: Portret lovčeve
nekoristne znanke — sive vrane

7. Mirko Hain: Kragulj napada
bežečega zajca

8. Franc Gyuran: Kokoš divjega
petelina vali

9. Franc Gyuran: Njeno gnezdo

10. Ivo Napotnik: Po beli lisi na tilniku
spoznamo sinico meniškca
(Parus ater)

11. Mirko Hain: Ljubka in radovedna
je mlada veverica

Prijavljene paritve psov

Vsi navedeni psi plemenjaki in plemenjakinje so uspešno opravili preizkušnjo. Kratice d, pd, odl pomenijo telesno oceno dobro, prav dobro in odlično.

Balkanski goniči (JRGb):

Hari Meninski, pd — Dana Gozdniška, d. Leglo 27. 4. Rejec Ivan Osojnik, Griže.

Posavski goniči (JRGp):

Čiko Orleški, odl — Bara, odl. Leglo 21. 5. Rejec Stane Brozovič, Stranje 7, Stahovica.

Ado Dobropoljski, pd — Astra, pd. Leglo 21. 3. Rejec Zdravko Verčič, Šentvid pri Stični 130.

Arko, pd — Oka, d. Leglo 23. 4. Rejec Ivan Prilasnik, Črneška gora 20, Libeliče.

Istr. kdl. goniči (JRGki):

Aron, odl — Aga, odl. Leglo 9. 5. Rejec Alojz Erjavec, Šmartno pri Litiji 31.

Etos Mehovski, odl — Bara, d. Leglo 30. 4. Rejec Niko Mrak, Sp. Idrija 74.

Berod, odl — Desa, odl. Leglo 18. 5. Rejec Franc Jarc, Žužemberk 72.

Agič, pd — Oka, pd. Leglo 12. 5. Rejec Janez Mihalič, Ratež 44, Brusnice.

Bor, pd — Bira, pd. Leglo 27. 4. Rejec Ivan Mislej, Lozice 41, Podnanos.

Nano Travnogorski, odl — Bistra, pd. Leglo 10. 5. Rejec Jože Špehar, Šalka vas n. h., Kočevje.

Nano Travnogorski, odl — Jaga Travnogorska, pd. Leglo

13. 4. Rejec LD Sodražica, Ivan Virant, Žimarice 9, Sodražica.

Brak-jazbečarji (JRBj):

Agič, pd — Banka, d. Leglo 25. 5. Rejec Franc Ličof, Krnica 2 b, Zg. Gorje.

Davor, odl — Bora Podstenska, odl. Leglo 15. 4. Rejec Stane Bačnik, Črnomelj-ska 24, Kočevje.

Aron, pd — Dasa, odl. Leglo 14. 4. Rejec Vlado Nučič, Hribska pot 11, Grosuplje.

Grol von Polana, pd — Asta, pd. Leglo 25. 5. Rejec Franc Florjan, Osredok 1, Dobrava. Aron, odl — Čita Črnojam-ska, d. Leglo 24. 5. Rejec Viktor Dolenc, Grajska pot 3, Logatec.

Brin, pd — Bistra, d. Leglo 17. 5. Rejec Peter Ileršič, Kamna gorica, Cerknica.

Hektor, pd — Miška Reseniška, pd. Leglo 12. 5. Rejec Aleksander Pan, Dobrna.

Bor, pd — Cina, odl. Leglo 15. 5. Rejec Ivan Kralj, Cesta JLA 5, Tržič.

Agi, odl — Bela, d. Leglo 28. 4. Rejec Ignac Križman, Rudarsko nas. 11, Kočevje.

Javor, pd — Ara Gorenjesavska, d. Leglo 13. 5. Rejec Ivan Kos, Žlebič 41.

Žar Vitanjski, pd — Biba, pd. Leglo 2. 5. Rejec Anton Udovč, Grünova 9, Celje.

Fatan, odl — Gerra von Stubei, d. Leglo 13. 4. Rejec Alojz Simetinger, Mislinja 197.

Bavarski barvarji (JRBb):

Bili Blegoški, pd — Kaja, d. Leglo 15. 5. Rejec Janko Štefe, Proletarska 37, Tržič.

Lovski terierji (JRLT):

Boj Domanševski, pd — Dina d. Leglo 2. 6. Rejec Božidar Hrovat, Šentvid pri Stični 14.

Car Garlski, pd — Bela Rogelska, pd. Leglo 17. 5. Rejec Rudi Zagomilšek, Oplotnica n. h.

Zer Voglajniški, pd — Cura Rogelska, pd. Leglo 26. 5. Rejec Rudi Zagomilšek, Oplotnica n. h.

Boj, d — Bora Idrijska, pd. Leglo 15. 5. Rejec Srečko Kogoj, Gornji Lokavec 211.

Lovske potrebščine

Gerhard Salberger

A-9473

Lavamünd - Labot 21,

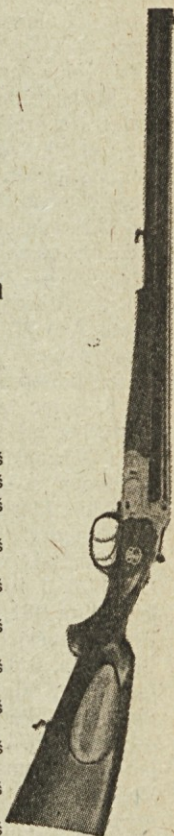
Avstrija

Orožje — municija — darila — lovsko oblačila

Na zalogi:

krogelni naboji vseh vrst RWS, Hirtenberg, Remington, Sako in Sellier & Bellot trap-šibreni naboji po 2 (š) šilinga in več
Habicht-daljnogledi, 7 × 42 MDW, po 2 160 š
Habicht-daljnogledi, 10 × 40 MDW, po 2 500 š
dvocevke od navedenega zneska navzgor 2 700 š
italijanske šibrenice bokarice od navedenega zneska navzgor 3 330 š
repetirke mavzerice, 8 × 57 JS, z naprožilom, po 2 550 š
mavzerice, 7 × 64, z naprožilom in s strel. daljnogledom Tasco 4 × 60, po 5 950 š
Steyr-Mannlicher risanice, 7 × 64 in 6,5 × 57, po 6 400 š
Steyr-Mannlicher risanice, .243 Win. in .308 Win., po 5 700 š
Steyr-Mannlicher risanice, 7 × 64, s strel. daljnogledom Kahles, 6 × 42 Abk. 7 A, po 10 500 š
češke polrisanice Tatra, 12/70 — 7 × 65 R, po 7 700 š
polrisanice Heym, 16/70 — 7 × 57 R ali 6,5 × 57 R (samo 2,5 kg!), po 10 900 š

Lovci pozor, pri navedenih cenah za daljnogleda in orožje pri izvozu 18 % popusta (vračilo posebnega davka)!

Redni letni občni zbor

DRUŠTVA BRAK-JAZBEČAR IN BARVAR

bo v soboto, 21. maja 1977, v hotelu »KRONA« v Škofji Loki,

pričetek ob 8.30 (dopolodne).

Dnevni red običajen.

Po občnem zboru bo predavanje o pravilniku o delu brak-jazbečarja in barvarjev. Delo psa na krvnem sledu bo prikazano tudi praktično.

Vabljeni vsi lovci in člani kinoloških organizacij, še posebno pa rejci in vodniki psov teh vrst, kinologi lovskih družin in lovskih zvez!

Upravni odbor

Lev, pd — Drina, pd. Leglo 15. 5. Rejec Franc Čuk, Radenci 5.
 Ari, odl — Kita Leskovška, d. Leglo 21. 5. Rejec Franc Pajnik, Dolna 51, Ptujška gora.
 Bezi vom Perdla Bach, odl — Miška, odl. Leglo 27. 4. Rejec Robert Vedenik, Dolenja vas 86, Prebold.
 Zer Voglajniški, pd — Bistra Rogelska, pd. Leglo 2. 5. Rejec Mirko Jereb, Vrhole n. h., Zg. Ložnica.
 Lev, pd — Živa, pd. Leglo 30. 3. Rejec Franc Rajter, Sveta Ana 27, Zgornja Ščavnica.
 Karin, pd — Alko, d. Leglo 15. 5. Rejec Mirko Severkar, Brezovica pri Ljubljani (214). Alko Dobrenjski, pd — Pupa Vavdnova, d. Leglo 14. 4. Rejec Alojz Marhold, Jedlovnik, Zg. Kungota.
 Car Garlski, pd — Cina, pd. Leglo 20. 5. Rejec Janez Pekar, Muta 187, Muta.
 Tir Golavski, pd — Kara Črnoliška, d. Leglo 13. 5. Rejec Jože Krajnc, Metleče 16. Bezi vom Perdla Bach, odl — Flora, pd. Leglo 14. 5. Rejec Jurij Kramar, Vodice 104, Vodice.
 Cito Baltia, odl — Senta, odl. Leglo 6. 5. Rejec Ivan Caf, Ob Dravi 1, Maribor.
 Dari, pd — Zlata Voglajniška, pd. Leglo 26. 4. Rejec Ivan Puncer, Studenci 53, 63310 Žalec.
 Dik Poliški, pd — Biba, pd. Leglo 29. 4. Rejec Jože Urleb, Cesta na Ostrožno 13. Celje.

Foksterierji (JRFos):

Oi Podhomski, pd — Čina, pd. Leglo 4. 4. Rejec Dušan Hafner, Škofjeloška 24, Kranj.

Kratkodlaki jazbečarji (JRJKi):

Ajči, odl — Robogofalvi Brigitta, pd. Leglo 20. 4. Rejec Polde Maček, Novo Polje, C. XIII/2, Ljubljana.

Haras Olímski, pd — Bistra, d. Leglo 8. 4. Rejec Alojz Čermelj, Ustje 59, Ajdovščina.
 Ali Robogofalvi, pd — Cora, pd. Leglo 2. 5. Rejec Ivan Matjašec, Moša Pijade 9, Lendava.
 Don Juan v. Schloss Ratzenegg, odl — Dika, odl. Leglo 2. 5. Rejec Stane Kotnik, Kersnikova 30, Celje.

Res. istr. goniči (JRGrI):

Ari Izverski, odl — Tara, pd. Leglo 1. 5. Rejec Viktor Baudetz, Šentvid pri Stični 127.
 Ari, pd — Donja, pd. Leglo 12. 5. Rejec Jože Mirt, Poklek 39, Blanca.
 Nek, odl — Alda, d. Leglo 21. 5. Rejec Franc Povše, Budna vas 12, Šentjanž na Dolenjskem.
 Nero Orleški, odl — Maja, pd. Leglo 22. 5. Rejec Ciril Tušar, Poljane 18, Cerkno.
 Tarzan Vojskarski, odl — Zika, pd. Leglo 8. 5. Rejec Ciril Tušar, Poljane 18, Cerkno.

Resasti jazbečarji (JRJri):

Duks, odl — Biba, odl. Leglo 18. 2. Rejec Silvo Osovnikar, Taborniška 15, Sevnica.
 Žar Voglajnski, pd — Biba, d. Leglo 1. 5. Rejec Jurij

Pesjak, C. na Dobravo 29, Sevnica.
 Duks, odl — Cara, d. Leglo 1. 5. Rejec Silvo Osovnikar, Taborniška 15, Sevnica.

Koker španjeli (JRKŠ):

Črt Klanški, pd — Bistra, d. Leglo 6. 3. Rejec Gvido Počivavšek, Ul. 1. junija 26/a, Trbovlje.
 Črt, odl — Dina Klanška, pd. Leglo 27. 5. Rejec Ivan Kogelnik, Podklanc 11, Dravograd.
 Montgomery Falconers Logan of Ware, pd — Diva, pd. Leglo 28. 4. Rejec Marta Čuk, Partizanska 38, Sežana.

Špringer španjeli (JRŠŠ):

Dimo Levški, d — Bora, d. Leglo 22. 5. Rejec Jože Pušnik, Šercerjeva 17, Slovenj Gradec.
 Aho, d — Diva, pd. Leglo 1. 5. Rejec Srečo Brezovar, Žužemberk 163.
 Alf Levški, pd — Besa, odl. Leglo 21. 3. Rejec Franc Flere, Pusto polje, Šmartno ob Dreti.

Nemški prepeličarji (JRPr):

Cay v. Branden, pd — Biba z Boča, pd. Leglo 16. 5. Rejec Avgust Ošlak, Turiška vas 28, Slovenj Gradec.

Pan Grosupeljski, pd — Čeda Sremiška, pd. Leglo 6. 5. Rejec Tone Pečovnik, Koroška c. n. h., Velenje.
 Cay v. Branden, pd. — Bistra Piškova, pd. Leglo 20. 3. Rejec Tone Miklavčič, Pod gozdom IV/14, Grosuplje.
 Tino v. Reckenberg, pd — Zora iz Pekla, pd. Leglo 9. 5. Rejec Božo Suhadolnik, Borovnica 8.
 Aron Sibirski, pd — Bela iz Habakuka, pd. Leglo 4. 5. Rejec Stanko Emeršič, Jenkova 43, Maribor.
 Arko, pd — Zila iz Pekla, d. Leglo 30. 4. Rejec Milan Omahen, Kocenova 9, Ljubljana.
 Ador Ihanski, pd — Biba Ožeška, pd. Leglo 27. 4. Rejec Jože Čepar, Divača 81.

Epagneul bretoni (JREB):

Jago Vipavski, pd — Nina delle Vallate, d. Leglo 13. 5. Rejec Dušan Marc, Dolenje 1, Ajdovščina.
 Žir, pd — Bora, pd. Leglo 2. 5. Rejec Ciril Gregorič, Vogrsko 17, Volčja draga.

Nem. kdl. ptičarji (JRPki):

As Dinverski, pd — Era Negovska, pd. Leglo 7. 5. Rejec Ivan Vajnhandl, Sv. Ana 26, Zg. Ščavnica.
 Blic Obreški, odl — Cita, pd. Leglo 22. 5. Rejec Martin Pavlinič, Hum 21, Ormož.
 Dik, d — Diva, d. Leglo 2. 4. Rejec Janko Saksida, Kolodvorska 19, Dornberk.
 Aron Vrbinski, pd — Dana, d. Leglo 20. 5. Rejec Franc Bobek, Stari grad 22, Krško.
 As Dinverski, pd — Ara, pd. Leglo 22. 4. Rejec Rodomir Đukić, Gaberje 14, Lendava.
 Aran, pd — Cita, pd. Leglo 26. 4. Rejec Drago Miljenič, Radenci 111.
 Ari Dravskogorski, pd — Desa, pd. Leglo 24. 3. Rejec Roman Kraner, Zg. Ščavnica 91.
 As Dinverski, pd — Brina, pd. Leglo 7. 4. Rejec Adolf Potočnik, Obrež 103, Središče ob Dravi.
 Don, odl — Čajka Obreška, pd. Leglo 1. 5. Rejec Franček Rakuša, Sela 37, Hajdina.

Nem. ostr. ptičarji (JRPos):

Cigo Prleški, pd — Čaplja Ledavska, pd. Leglo 29. 5. Rejec Aleksander Kološa, Pordašinci 6, Prosenjakovci.
 Kinološka zveza Slovenije

Kompas v sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije organizira šest-dnevni izlet z avtobusom v Marseille. Odhod iz Ljubljane 28. maja 1977.

Cena potovanju 3400 din. Informacije in prijave za izlet pri Lovski zvezi Slovenije (Zlata Albreht). Prijave najkasneje do 15. maja 1977.

**Obiščite
mednarodno lovsko razstavo
v Marseillu v Franciji**